

टिकटक प्रतिबन्धले पारेको असर !

काठमाडौँ - आज विश्वमा नै सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा ठूलै परिवर्तन आइसकेको छ । यसमा पनि इन्टरनेटका कारण विश्व आज हरेक मानिसको औलासम्म पहुँच बनाउन सफल बनिसकेको छ । आज मानिसको लागि सामाजिक सञ्जाल जीवनकै अभिन्न अंगको रुपमा स्थापित भइसकेको छ। यसले नेपालमा पनि फेसबुक, युटुव, ट्वीटर हाल एक्स, टिकटकलगायतका सामाजिक सञ्जालका प्रयोगकर्ताहरु दिनानुदिन बढ्दै गइरहेको छ ।

यी सामाजिक सञ्जालका प्रयोगकर्ताहरुले आफुना हरेक कुराहरु यी प्लेटफर्म मार्फत अभिव्यक्त गर्ने गर्दछन् । यसले गर्दा आज सूचनाको प्रमुख स्रोतको रुपमा यी सामाजिक सञ्जाल स्थापित बन्दै गइरहेको छ । यी सञ्जालमा सामान्य नागरिक देखि विशिष्ट व्यक्तित्वहरुसमेत जाडिएका छन् । साथै फेक आइडिको प्रयोग गरेर यी सञ्जाल मार्फत समाजमा विद्वेष फैलाउन नियतले पनि केही मानिसहरु लागेको पाइन्छ । जसको

शिकारको रुपमा सामान्य मानिसहरु फस्ने गर्दछन्। किनकी तिनका लागि यी सामाविक सञ्जाल मनोरञ्जनको प्लेटफर्मको रुपमा मात्र लिने गरेको पनि पाइन्छ ।

अर्को तर्फ अहिलेका युवा जमात यी सामाजिक सञ्जालको प्रयोग च्याट गर्न फोटो तथा भिडियो अपलोड गर्न वढी प्रयोग गर्ने गरिएको देखिन्छ । जसको कारण यी सामाजिक सञ्जाल मनोरञ्जनको रुपमा लिइने र यसमा जस्तोसुकै सामाग्री पनि अपलोड गर्ने गरेको छन् । यसका साथै हाल एआई टुलको प्रयोग गरेर अवास्तविक घटनालाई पनि वास्तविक जस्तै देखाउने र व्यक्तिका नितान्त व्यक्तिगत कुरालाई पनि सामाजिक सञ्जालमा साभ्ना गर्दै समाजमा द्वेष फैलाउने र सामाजिक सदभाव विगोल्ने कार्य बढ्दै गएको कारण देखाउदै विभिन्न देशहरुले यी सामाजिक सञ्जाल बन्द गर्ने निर्णय गरिसकेका छन् भने कतिपय देशहरुमा प्रतिबन्ध गर्ने तयारीमा पनि रहेको छ ।

नेपालमा पनि हालै टिकटक

माथि प्रतिबन्ध लगाउने निर्णय सरकारले गरेको छ । यसले आर्थिक क्रियाकलापमा जाडिएका केही प्रयोगकर्ताहरुका लागि प्रत्यक्ष असर पुर्‍याएको छ । यसले मुख्यतः प्रयोगकर्तालाई हुने प्रत्यक्ष आम्दानी र यसमा हुने विज्ञापनका कारण टिकटक प्रयोगकर्ता मर्कामा परेको देखिएको छ ।

यसले टिकटकलाई नै आम्दानीको स्रोत बनाएका र लाइभमा बसेर टिकटककै विज्ञापन गर्ने र गिफ्ट प्राप्त गर्नेहरुलाई टिकटकले नै पैसा दिँदै आएको छ । त्यस्तै, वस्तु तथा सेवा विज्ञापनको माध्यम पनि बनेको टिकटक पछिल्लो समय नेपालमा लोकप्रिय बन्दै गएको टिकटकमा विज्ञापन र त्यसबाट आम्दानी गर्नेहरुको संख्या बढिरहेको थियो । तर समाजमा विकृति र विसंगति फैलाउन भूमिका खेलेको ठहर गर्दै सरकारले बन्द गरिदियो । नियमन गर्नुको साटोमा बन्देज नै गरिएको भन्दै अदालतमा रिटसमेत दायर भएका छन् ।

नेपाल विज्ञापन संघका अध्यक्ष

सोम धिताल सामाजिक सञ्जालमा नेपाली विज्ञापन धेरै भइरहेको बताउँछन् ।

अहिलेसम्म त्यसको अध्ययन र यकिन गर्ने काम नभए पनि वर्षिक ३ अर्बभन्दा बढी रकम विज्ञापनको नाममा खर्च भइरहेको अनुमान गरिएको छ । संघका निर्वतमान अध्यक्ष रवीन्द्रकुमार रिजाल (शशि) सबै सामाजिक सञ्जालहरुमा भएको विज्ञापन र एजेन्सीहरुको आम्दानीमा भएको कमीलाई हेर्दा सामाजिक सञ्जालहरुमा ठूलो खर्च भइरहेको अनुमान गर्छन् ।

यसरी हेर्दा टिकटकमा पनि वैधानिक र अवैध दुवै तरिकाले रकम खर्च भइरहेको बुझ्न सकिन्छ । कात्तिक २७ गते मन्त्रिपरिषद्को निर्णयले नेपालमा टिकटक प्रयोगमा प्रतिबन्ध लगाउने निर्णय गर्‍यो। बन्देजसँगै सरकारले इन्टरनेट सेवा प्रदायकहरुलाई टिकटक नचल्ने बनाउन निर्देशन दिए। सबै कम्पनीहरुले सरकारको निर्देशन कार्यान्वयन गरे।

बाँकी अन्तिम पातोमा

जनताको मुख थुनेर सत्ता नटिक्ने-विप्लव

काठमाडौँ - नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका महासचिव नेत्रविक्रम चन्द ‘विप्लव’ले जनताको मुख थुनेर सत्ता नटिक्ने टिप्पणी गरेका छन् ।

काठमाडौँमा आयोजित एक कार्यक्रममा उनले सामाजिक सञ्जालमा प्रतिबन्ध लगाएर सत्ता टिकिरहन्छ भन्ने नठान्न प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’लाई चेतावनी दिएका छन् । उनले सामाजिक सञ्जालमाथि प्रतिबन्ध निरंकुश व्यवस्थाको चरित्र भएको उल्लेख गरे ।

जनताको मन जितेर मात्र सत्ता टिक्ने बताउँदै जनताको मुख थुनेर शासन चलाउँछु भन्नेहरुको चाँडै अन्त्य हुने उनको भनाइ थियो । “अहिले बजारमा हल्ला छ- २०४७ सालको संविधान फर्किन्छ, देशमा

क्याम्प स्थापना गर्न स्थानीयको अवरोध

काठमाडौँ - एशियाली विकास बैंकको ऋण सहयोगमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणले निर्माण गर्ने लप्सीफेदी सवस्टेशन स्थानान्तरणको माँग गर्दै आएका स्थानीयहरुले त्यहाँ सशस्त्रको प्रहरी क्याम्प निर्माण गर्न आएका शसस्त्रका प्रहरी टोलीलाई अवरोध गर्दा भ्इडपको अवस्था सिर्जना भएको छ ।

सवस्टेशन निर्माणस्थल बोभेनीमा सशस्त्र प्रहरीको अस्थायी क्याम्प निर्माण गर्न सशस्त्र, जनपद र नेपाली सेना सहितको टुकडी शुक्रवार बेलुका त्यहाँ पुगेका थियो ।

व्यवसायीलाई बोर्डमा रज्जना लिपी लेख्न आग्रह
काठमाडौँ - काठमाडौँ महानगरपालिका वडा २७ ले व्यवसायीहरुलाई व्यवसायिक पहिचान बोर्डहरुमा नेपाल भाषाको रज्जना लिपी प्रयोग गर्न आग्रह गरेको छ ।
वडा २७ भित्र संचालनमा रहेका व्यवसाय, होटल, पसल, कारखानाको बोर्डमा रज्जना लिपिलाई पनि समावेश गर्न आग्रह गरेको हो ।
‘वागमती प्रदेश सरकारले हामी सबैको लिपि नेपाल भाषा रज्जना लिपिलाई कामकाजी भाषाको मान्यता दिई सकेको हुँदा हाम्रो पहिचानको संरक्षण गर्न आफ्नो व्यवसाय, होटल, पसल, कारखानाको बोर्डमा रज्जना
बाँकी अन्तिम पातोमा

कोशीले ठूला आयोजनामा मात्र लगानी गर्ने

काठमाडौँ - कोशी प्रदेश मुख्यमन्त्री केदार कार्कीले कोशी प्रदेशले रु २५ लाख माथिका ठूला आयोजनामा मात्र लगानी गर्ने जानकारी दिएका छन्। मोरङको पथरी शनिश्चरे-४ स्थित राणेश अम्बिका प्रतिष्ठानको सामुदायिक भवन शनिवार शिलान्यास गर्दै उनले प्रदेश सरकारले ठूला विकासका आयोजनामा मात्र ध्यान दिने बताए ।

उनले भने “कम बजेटका आयोजना स्थानीय सरकार र ठूला आयोजना प्रदेश सरकारबाट सञ्चालनहुँदा छिटो आर्थिक समृद्धि हुन्छ। सङ्घबाट आएको टुक्रे योजनाका वजेट दुरुपयोग हुने गरेको छ । ”

समाजका लागि निःस्वार्थ उपलब्धिमूलक काम गरी परिणाम देखाउने काम गर्न मुख्यमन्त्री कार्कीले

बाँकी अन्तिम पातोमा

रानीपोखरीमा मनाउन दिइएन छठ पर्व

काठमाडौँ - सूर्यको पूजा आराधना गरेर तराई र काठमाडौँलगायतका स्थानमा छठ पर्व मनाइयो । आज सोमबार विहान उदाउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिएपछि यो पर्व विधिपूर्वक समापन हुन्छ । छठका लागि नदी, खोला, पोखरी लगायतमा गएर पूजा गर्ने गरिन्छ । काठमाडौँको गौरीघाट, कमल पोखरीमा पूजा आराधनाको व्यवस्था गरिएको थियो ।

बाँकी अन्तिम पातोमा

माइतीघर मण्डलमा शक्ति प्रदर्शन

काठमाडौँ - मेडिकल तथा शिक्षा क्षेत्रका व्यापारीका रुपमा चिनिएका र पछिल्लो समय बैंकको ऋणमा व्याज मिनाहा लगायत सरकार र नेकपा एमालेको विरोधीको रुपमा चिनिएका दुर्गा प्रसाईंले ७ मंसिरका लागि तोकिएको कार्यक्रमकै दिन पारेर नेकपा एमालेको भातु संस्था युवा संघले एकैठाउँमा कार्यक्रम गर्ने जनाएको छ । जसको कारण प्रशासनले सो दिन उक्त स्थानमा कुनै कार्यक्रम गर्न नदिने

छठका

राजधानीको रानीपोखरीमा समेत पूजाआरधनाको व्यवस्था मिलाउन अनुरोध गरिएको थियो । तर, काठमाडौँ महानगरपालिकाले अनुमति नदिएपछि त्यहाँ पूजाआराधनाको कार्यक्रम हुन सकेन । महानगरले अनुमति नदिएपछि छठ पर्व मनाउने समुदायले आक्रोश व्यक्त गरेका छन् ।

छठका

छठका

छठका

तयारी गरेको छ ।

दुवै पक्षले ७ मंसिरमा विहान ११ बजे काठमाडौँको माइतीघर मण्डलबाट शक्ति प्रदर्शन गर्ने निर्णय गरेका थिए । तर, शान्ति सुरक्षाको अवस्था मध्यनजर गरेर दुवै पक्षलाई एकैठाउँमा कार्यक्रम गर्न नदिने निर्णय भएको काठमाडौँका प्रमुख जिल्ला अधिकारी जितेन्द्र बस्नेतले जानकारी दिएका छन् ।

माइतीघर मण्डलमा मात्रै

बाँकी अन्तिम पातोमा

कर्मचारी मञ्चले लोकसेवाको तयारी कक्षा सञ्चालन गर्ने

काठमाडौँ - किरात राई कर्मचारी मञ्च (किराकम)को आयोजनामा यहीं मंसिरको आउदो १६ गते शनिवारदेखि नेपाल सरकारको तृतीय श्रेणी शाखा अधिकृत वा सो सरहको निःशुल्क लोकसेवा तयारी कक्षा सञ्चालन गर्ने भएको छ । आयोगको तयारी कक्षामा सहभागी हुन चाहनेहरुका लागि किराकमले मंसिर १५ गतेसम्म आवेदन दिन सक्ने जनाइएको छ । आवेदन दि(

ँदा दर्ता वा तयारी कक्षा शुल्कवापत १ हजार रुपैयाँ लाग्ने पनि बताइएको छ । उक्त शुल्कवाहेक अन्य शुल्क नलाग्ने किराकमले जारी सूचनामा उल्लेख छ ।

लोकसेवा आयोगको तयारी कक्षा संघीय राजधानी काठमाडौँको कोटेश्वरस्थित किरात राई यायोक्खा केन्द्रीय कार्यालयको सुम्निमा हलमा हरेक दिन विहान ७ देखि ९

बाँकी अन्तिम पातोमा

हाम्रा ग्राहक, पाठक, शुभेच्छुक लगायतका महानुभावहरु आफ्नो गाउँ-घर, समुदाय, समाज, जिल्ला, प्रदेशका साथै राष्ट्रमै हुने गरेका कुनै पनि किसिमको आपराधिक अनि भ्रष्टाचारजन्य गतिविधि आर्थिक अनियमितता ढिलासुस्ती, कालाबजारी, महँगी जस्ता विकृतिको समूल अन्त्यका लागि यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक सदैव सहयोगको अपेक्षा गर्दछ । यसैगरी आफ्नो व्यापार, व्यवसाय प्रवर्द्धनार्थ विज्ञापन दिई लाभ उठाउनुहोस् ।
- व्यवस्थापक

हिन्दू र बौद्ध वास्तुकलाले समृद्ध नगर : प्रजापति

काठमाडौँ - थाइल्यान्डका कठिन दाता श्रद्धेय भिक्षु समतेच वरधीज्ञाणमुनी (समछाय) सहित विभिन्न टोलीहरुबाट एक सयभन्दा बढी उपासक उपासिका तथा सामान्य थाइल्यान्डवासीहरु सहभागी रहेको कठिन चीवर दान तथा शोभायात्रा कार्यक्रममा सम्पन्न भएको छ ।

प्रमुख अतिथि कठिन दाता श्रद्धेय भिक्षु समतेच वरधीज्ञाणमुनी (समछाय) ले कठिन चीवर दान विधिवारे उपदेश दिनुभएको थियो । कार्यक्रममा ‘विनयमुख’ पुस्तक विमोचन गरिएको थियो । साथै रौतहटको चन्द्रपुर १ मा निर्माण हुने गुल्म राजा बुद्ध

विहार फरेस्टको शिलान्यास पनि गरिएको थियो । कार्यक्रमस्थलमा बोधीवृक्ष वृक्षरोपण गरिएको थियो । कार्यक्रममा वरवैरीविनाश भगवानको हस्तान्तरण, नेपाल थाइ मैत्री भवनको उद्घाटन गरिएको थियो ।

नगर सुनिल प्रमुख प्रजापतिले कार्यक्रममा सहभागी सबैलाई स्वागत गर्दै भक्तपुर नगर हिन्दू र बौद्ध वास्तुकलाले समृद्ध नगर भएको र यहा“ सबै धर्म र संस्कृतिका मानिसहरु मिलेर बसेको बताए । भनपाले सबै धर्म र संस्कृतिका सम्पदाहरुलाई राज्यको सम्पदाको रूपमा ग्रहण गरी संरक्षण र संवर्द्धन

बाँकी अन्तिम पातोमा

रौतहटमा अत्याधुनिक हतियार बरामद

काठमाडौँ - सशस्त्र प्रहरी बल नेपालले रौतहटबाट ४ थान अत्याधुनिक हतियार बरामद गरेको छ ।

इन्टेलिजेन्स ब्युरोले रौतहटस्थित यमुनामाई नगरपालिका -३ स्थित एक घर बाट आइतवार दिउँसो ९ एमएम पेस्तोल ३ नाल, त्यसमा लाग्ने गोली १३ गोटा, म्याग्जिन ६ वटा तथा एयर गन १

नाल समेत बरामद गरेको सशस्त्र प्रहरी बलका सहप्रवक्ता एवम् डीएसपी शैलेन्द्र थापाले बताए ।

सो घरमा हतियार लुकाएर राखिएको भन्ने विशेष सूचनाको आधारमा ब्युरोले आइतवार दिउँसो खानतलासी गरेको थियो । बरामद हतियार मध्ये २ नाल पेस्तोल मेड इन यूएसए र एक नाल मेड इन

बाँकी अन्तिम पातोमा

सात एसपीका लागि दर्जन डीएसपी प्रतिस्पर्धामा

काठमाडौँ - नेपाल प्रहरीमा रिक्त रहेको सात एसपीमा एक दर्जन डीएसपीहरू प्रतिस्पर्धामा रहेका छन् । गत हप्ता प्रहरी प्रधान कार्यालयको सिफारिसमा गृह मन्त्रालयले पाँच जना प्रहरी उपरीक्षक 'एसपी'लाई प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक 'एसएसपी' मा बढुवा गर्ने निर्णय गरेसँगै रिक्त रहेको एसपी पदमा दर्जन डीएसपीहरू प्रतिस्पर्धामा उत्रूका हुन् । पाँच एसपीको एसएसपी बढुवासँगै प्रहरीमा ७ एसपीको पद रिक्त भएको थियो ।

रिक्त भएका सात पदमा दर्जनौँ प्रहरी नायब उपरीक्षक (डीएसपी) बीच प्रतिस्पर्धा चलिरहेको बेला केही डीएसपीहरू गृहमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठ र उनको सचिवालय टीमलाई मनाउन मन्त्रालयमा दौडधुप गरिरहेका छन् । जसले गर्दा एसपी बढुवा पेचिलो बनेको छ । तर, प्रहरी प्रधान कार्यालय, नक्सालले एसपी बढुवाको तयारी गर्दा विगतमा अन्यायमा परेका, कार्यसम्पादन

बाँकी अन्तिम पातोमा

जाडो छल्न विभिन्न देशका चरा नेपालमा

काठमाडौँ - जाडो छल्न विगतमा भैं चरा यो वर्ष पनि नेपालका खोलानाला र सिमसार क्षेत्रमा आइपुगेका छन् । कात्तिकको अन्त्य र मंसिरको शुरुआत पारेर पर्यटक चरा नेपाल आउन थालेका हुन् ।

सुनसरी, सप्तरी र उदयपुरको संरामस्थलमा रहेको कोशीटप्पु बन्धजन्तु आरक्षमा चराको बासस्थान बनेको छ । कोशीटप्पुमा बसेनी नयानर्थौ प्रजातिका चरा आउने क्रम थपिए पनि विगत वर्षमा भैं भुण्ड-भुण्डमा आउने चराको सङ्ख्यामा भने कमी आएको राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, कोशी संरक्षण केन्द्रका प्रमुख वीरेन्द्र गौतमले

बताए ।

उनका अनुसार 'गत वर्ष कोशीमा मात्र ५३ प्रजातिका सात हजार ५०० भन्दा बढी चरा नेपाल आएको तथ्यांक रहेको उनले बताए । विशेष गरी जाडो छल्न र बच्चा कोरल्न पाहुना चराको आकर्षक गन्तव्य नेपाल बन्ने गरेको छ । तर हजारौँको सङ्ख्यामा आउने बार हेडेड गुस (खोया हाँस) को सङ्ख्या घट्दो क्रममा रहेको प्रमुख गौतम बताउँछन् । 'नेपालमा पाइने सबै प्रजातिका चरा पनि वर्षभर नै नेपालमै रहन्छन् भन्ने हुँदैन', बर्ड वाचिङ क्याम्प कोशीटप्पुका सञ्चालक कुरमान

बाँकी अन्तिम पातोमा

विकास र सुशासनमा लाग्ने कि काल्पनिक प्रतिगामी खडा गर्ने
ठोषराज पोखरेल
सं वि धा न स भा वा ट संविधान बनाएर दोस्रो पटक आमनिर्वाचनबाट बनेको सरकार किन अस्थिर मानसिकताबाट गुञ्जिरहेको होला ? अझ आफूलाई सबैभन्दा क्रान्तिकारी, सबैभन्दा परिवर्तनकारी भन्ने दल माओवादीका विचारवान् भन्ने नेताको नेतृत्वको सरकार विकास र सुशासनमा लाग्नुको साटो काल्पनिक प्रतिगामी किता खडा गर्ने र त्यसैसँग लड्न सबै शक्ति लगाउन प्रयत्न गर्दैछन् । विकास अगाडि बढेन, विकासका अवरोधहरु हटेनन्, दलालीकरण तथा कमिसनका खेलहरु हटेनन् वरु बढिरहे ।
राजनीतिलाई अपराधीकरण र अपराधलाई राजनीतिकरण गरियो, यी कुरा हट्नुपछै भनेर
बाँकी अन्तिम पातोमा

मत-मतान्तर
आवाज उठाइरहने सचेत नागरिक तथा त्यस्ता कुराका विरुद्धमा कलम चलाइरहने लेखक तथा सञ्चारकर्मी प्रतिगामी भए कि ? फरक राजनीतिक विचार राख्ने वा पुरानो सत्तामा विश्वास गर्ने र अहिलेको शासन संयन्त्रको विरोध गर्नेहरु प्रतिगामी भएकाले लड्न पर्यो कि ? वा नेपालमा धर्मनिरपेक्षताको नाममा
मत-मतान्तर

धर्मपरिवर्तन भयो, राजनीतिक नेताहरुले परम्परागत रुपमा चलिआएको हिन्दु सनातन धर्मको अपमान गरे अब हिन्दु सनातन सापेक्ष राज्य घोषणा गर्नुपर्छ भन्नेहरु यो कितामा परे कि ? प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले यी स्वाभाविक आवाजलाई सुनैपछै । ती जनताका आवाज सुनेर तत्काल

पूरा गर्न नसकिएला तर राज्य संयन्त्र कामको सुरुवात त गर्नुपर्छ नि । अब पनि सच्चिएर, सुधारिएर नजाने हो भने यी आवाज अझ घनिभूत हुनेछन् । यिनै आवाजबाट तर्सैर काल्पनिक प्रतिगामी किता तयार गरेर माओवादीलाई सडकमा उतार्ने भन्ने, सबै दल तथा शक्ति एक भएर परास्त गरिनेछ भन्दै हिँड्नु कमजोर र द्वेध मानसिकताको उपज हो । यसले सरकारलाई डरलाग्दो गरी कमजोर बनाउने छ ।

पछिल्लो समय प्रतिगामी काल्पनिक छ तर सरकार साँच्चिकै डराइरहेको देखिएको छ । सरकारका कामकाजको विरुद्धमा घनिभूत रुपमा आबज उठ्नु थालेपछि प्रधानमन्त्री तथा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड सबैभन्दा

बाँकी दोस्रो पातोमा

सरकारी कर्मचारीहरु कहिल्यै नसुधिने हुन् त ?

अनुसा थापा

नेपालीहरुको दोस्रो महान् चाड तिहार सकिएको छ । तिहार सकिएपनि सार्वजनिक बिदा अझै सकिएको छैन् । सरकारी कार्यालयहरु बन्द छन् । तर बाटामा सरकारी गाडी छ्याप्छ्याप्ती देखियो । सरकारी कर्मचारीहरु आफन्त बोकेर सरकारी गाडीमा घुमघाममा मस्त छ ।

जसले गर्दा राज्य कोषको दुरुपयोग भएको छ । भन्नु भाइटिकाका दिन सबैभन्दा बढी सरकारी गाडी गुडेको थियो । सरकारी कर्मचारीहरुलाई सरकारले तीन लाखदेखि पाँच करोड रुपैयाँसम्मको गाडी दिएको छ । दुई पाङ्ग्रे र चार पाङ्ग्रे सवारी साधन सरकारले दिने गरेको छ । त्यसमा लाने पेट्रोलको भर्पाइ पनि सरकारले गर्दै आएको छ । जुन जनताले तिरेको कर हो ।

सरकारी गाडीको दुरुपयोग हुनु भनेको जनताले तिरेको करको दुरुपयोग हो । सरकारी गाडीमा श्रीमती माइती पठाउने, गाउँ जाने कार्यले योपटक पनि व्यापकता पायो । सम्बन्धित निकाय टुलुटुलु हेरेर बस्छ । ड्युटीमा खटिएका टाफिक प्रहरीहरुले न सरकारी गाडीलाई समातेर सोधपुछ गरे न कारवाही । सरकारी कार्यालय बिदा भएको दिन सरकारी गाडी चलाउन नपाइने व्यवस्था छ ।

तर, सरकारी कर्मचारीहरुले अटेर गर्दै आएका छन् । आफैले बनाएको ऐनकानुनलाई सरकारी कर्मचारीहरुले ‘धोती न टोपी’ बनाइदिएका छन् । बिदाको दिन आफ्नै घुमघाममा निस्कन्छन्, अरु के भन्नु ? अधिकांशले बिदाका दिन गाडी चलाउन गृह मन्त्रालयबाट पास लिएको पाइँदैन । आफ्नै मर्जीले सरकारी गाडी चलाउँछन्, तिनलाई कसले कारवाही गर्ने ? दिँउसोको कुरा हो, टंगालस्थित भाटभटेनीमा सरकारी गाडी लिएर एक जना हाकिम सामान खरिद गर्न आएका थिए । त्यही छेउमा टाफिक दिएका थिए तर उनले सोधपुछ सम्म गरेनन् । टाफिक प्रहरी मतलब नै गर्दैनन् अनि गाडीको दुरुपयोग हुनु स्वाभाविकै हो । टाफिक प्रहरीको काम उभिने र गफ ठोक्नेबाहेक केही पनि भएन् । दिन कटाउने र माना पचाउने काम मात्रै टाफिकले गर्दै आएका छन् ।

टाफिक प्रहरीले न बिदाका दिन चलेका सरकारी गाडीको अनुगमन गर्छ न आयु कटेका सार्वजनिक यातायातका कागजात नै चेकजाँच गर्छ । बाटोमा २० वर्ष कटेका सार्वजनिक यातायात मज्जाले गुडिरहेको छ । तर, टाफिक टुलुटुलु रमिता मात्रै हेरिरहेको हुन्छ । टाफिक प्रहरीको कामप्रति सर्वसाधारणसमेत सन्तुष्ट छैनन् । टाफिकले आफ्नो जिम्मेवारी के हो ? भन्ने नै विर्सिएको अवस्था छ ।

बाटोमा बसेर सवारी साधनको कागजात चेकजाँच गर्न टाफिक प्रहरीलाई लाज लाग्छ । जनताले तिरेको करबाट कामै नगरी लुगा लगाउन, विहानबेलुका भात खान टाफिक

विकास.....

बढी त्रासमा देखिएका छन् । दश वर्षे विद्रोही युद्धका बेला उनैले उठाएका विषयहरु दलाल पुँजीवाद, कमिसनखोरी, जनजीविकाका विषय, सुशासनका विषय अहिले जनस्तरबाट सशक्त रुपमा उठ्दा उनी ठूलो त्रासमा पर्न गए । २०६२।०६३ यता यी विषय कति समाधान भए ।

०७२ को संविधान बनेयता आमनिर्वाचनमार्फत् बनेका सरकार अफ्नै उनैको नेतृत्वको सरकारले यी विषयलाई कतिको गम्भीरताका साथ लियो त ? यतातिर उनले नसोचेर जनस्तरको वरोधबाट डराउनु लगाभग पतनको बाटो तय गर्नु हो । उनको नेतृत्वको सरकार न्यायलाई कमजोर पार्ने र जनतालाई त्रासमा पार्ने गरी काम गर्न तम्प्यो । सरकारले व्यक्तिगत हत्या तथा अन्य गधन्य अपराधमा संलग्न व्यक्तिहरुलाई आममाफी दिनु न्यायपूर्ण शासनको परिचय त होइन बरु बर्खिलाफ हो । यसमा पनि सचेतवर्ग र आमजनताले प्रश्न नउठाउने हो भने केमा बोल्ने ? कुन अवस्थामा बोल्ने ? प्रधानमन्त्री दाहालले जनता मुर्दाजस्तै अवाक हुने र केहीमा पनि नबोल्ने जनतामाथि शासन गर्न चाहेका हुन् ? प्रश्न उठेको छ ।

संविधान लागू भएको लामै समय बितिसकेको छ । यस अवधिमा यो शासन संयन्त्रका अवयवहरुलाई बलियो बनाउनतिर सरकारहरु

प्रहरीलाई हीनताबोध महसुश हुँदैन ? टाफिक प्रहरीले आफ्नो जिम्मेवारी निष्ठापूर्वक पूरा नगर्दा राज्यको ढुकुटीमा आउनुपर्ने राजश्व गुमिरहेको छ । टाफिक प्रहरीले जति सवारी कारवाही गर्न सक्यो, त्यति नै राजश्व उठ्ने हो ।

नियम उल्लङ्घन गर्नेलाई त टाफिकले भ्याप्फ्यापी समात्नुपर्छ । सरकारी कर्मचारीहरुले आफूलाई ‘राष्ट्र सेवक’ कर्मचारी भन्दै आएका छन् । जसले सरकारी गाडीको दुरुपयोग गर्छ । राज्यलाई हानी नोक्सानी पुर्याउँछ । जनताले तिरेको कर आफ्नो व्यक्तिगत फाइदाका लागि उडाउँछ, ऊर्चाहि ‘राष्ट्र सेवक’ कर्मचारी ! भन्न पनि लाजमर्दो । सरकारी कर्मचारीहरु कहिले पनि राष्ट्र र जनताप्रति जिम्मेवार नहुने भए ।

सरकारी कर्मचारीहरुको त बुद्धि पलाएन् । विडम्बना, तिनका परिवारको पनि बुद्धि आएन् । सरकारी सम्पत्तिको दुरुपयोग गर्नुहुँदैन भन्ने कुरा त परिवारका सदस्यलाई पनि थाहा होला । सरकारी कर्मचारीले मासिक रुपमा तलब पाउँछन् । जागिरबाट अवकाश भइसकेपछि पनि सरकारले पेन्सन दिन्छ । सरकारी कर्मचारीले लगाएको पोशाक जनताले तिरेको करबाट खरिद गरिएको हो ।

गाडी, इन्धन र ङाइभर त्योपनि जनताले तिरेकै कर हो । यता, सरकारी कर्मचारीले खाने तलबभत्ता र पेन्सन पनि करबाटै पूर्ति हुन्छ । तर, कर्मचारीहरु यति ‘ठग’ भए कि के भन्ने ? ‘फिल्ड’ मा जाने नाममा भापभूप पारेर खाइदिन्छन् । पाँच दिन निरीक्षणस्थलमा पुगे भने १५ दिन भनेर भत्ता खाइहाल्छन् । गाडीमा ५० लिटर पेट्रोल हाल्यो भने तीन सय लिटरको बिल बन्छ ।

त्यहाँ पनि खान्छन् । नयाँ गाडी आफन्तलाई सिकाउने, ठोक्काउने, कुचाउने अनि सरकारकै पैसाले मर्मत गर्ने । यहाँ पनि भ्रष्टाचार हुन्छ । एक लाख रुपैयाँ गाडी बनाउन लाग्यो भने पाँच लाखको बिल बनाएर बाँकी रकम पचाइदिन्छन् । २० जना मिटिङमा छन् भने ५० वटा खाजा मगाउँछन् । बाँकी खाजाका पोका घरतिर दौडाउँछन् । सामानहरुमा समेत भ्रष्टाचार हुन्छ ।

एक लाखको सामान किने भने तीन लाखको बिल बनाउँछन् । नयाँ सामान ल्याउन नपाई विगाने अनि घरतिर दौडाउने । कार्यालयका सामानहरु सबै कर्मचारीको घरमा हुन्छ । १० वजे कर्मचारी कार्यालयमा हाजिर भइसक्नुपर्छ । तर, १२ बजे हल्लिदै पुग्छन् । छुट्टी ५ बजे हुन्छ तर कुर्सि २ बजे नै खाली भइसक्छ । अफिस आइसकेपछि पनि काम गरे त हुन्थ्यो । टेलिफोनमा घण्टी आफन्तसँग कुरा गरेर बस्छन् । फेसबुक चलाउँछन् । एकअर्काको कोठामा गएर गफ छाडेर बस्छन् । कहिले घाम तापेर बसेका हुन्छन् । काम गर्ने त आक्कलभुक्कल मात्र हो । कुर्सीमा कोट त हुन्छ तर मान्छे हुँदैन । कर्मचारीहरुलाई खोज्दै हिँड्नुपर्ने बाध्यता छ । सेवाग्राहीको काम छिटोछरितो नगरिदिने । केही

सबै क्षेत्रमा अनेकौँ अवरोध आउँछन्, विरोध आउँछन्, आफ्ना कुरा पूरा गराउन अनेक क्षेत्र एकै पटकसमेत अगाडि आउँछन् । त्यसको सामना गरेर समस्याको समाधान गर्नुमा पो नेतृत्व कुशलता देखिने हो ।

प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले भनेजस्तो प्रतिगामी तत्वले टाउको उठाउन सक्ला, त्यो सरकारको खोजीको विषय होला, प्रचारको विषय होला । जनता र राष्ट्रका तमाम समस्यालाई छताछुल्ल पारेर शासन गरिरहेको त सरकारले हो नि । सर्वसाधारण जनताले दलाली ल्याएका छैनन्, अन्तर्राष्ट्रिय दलाललाई निम्ता दिएका त होइनन् । यस्ता काम त सरकार र ठूला राजनीतिक दलका शीर्ष नेतृत्वले नै गरेका हुन् । प्रजातन्त्र वा लोकतन्त्र उत्कृष्ठ शासन पद्धति हुन् तर त्यसैमा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दलाल र कमिसन खोरलाई भित्राएपछि त्यसको अस्तित्व रहन सक्दैन । कुनै पनि ठूला आयोजनाको अवस्था हेर्ने, कहिल्यै समयमा पूरा भएका छैनन् । ठेकेदारले समयमा काम गरेनन् भनिन्छ तर तिनको प्रत्यक्ष, अप्रत्यक्ष सम्बन्ध राजनीतिक संयन्त्रसँग हुन्छ, अनेकौँ शक्ति अगाडि आउनेछन् र सबैभन्दा पहिले तिनीहरुको माओवादी नै तारो बल्नेछ त्यसपछि अरु ठूला दल बन्न जानेछन् । त्यो प्रयास सुरु भइसकेको छ । मैले यति काम गरे भनेर चिच्याएर केही हुनेवाला छैन । नेपालवहसबाट

कुरा नबुझेर सोध्यो भने भनक्क तातिहाल्छन् । भर्किकने, रिसाउने, सेवाग्राहीलाई राम्रो व्यवहार नगर्ने त कर्मचारीहरुको बानी नै हो ।

दलाली वा लेखनदासले लिएर गएको कामचाहिँ तुरुन्त हुन्छ । जहाँ भन्यो त्यही हस्ताक्षर गरिदिन्छन् । लेखनदास र दलालीले कमिशन दिन्छन्, सीधासाधी सेवाग्राहीले दिन सक्दैनन् । सरकारी कर्मचारी नै दलाली भएपछि सर्वसाधारणले कसरी छिटोछरितो सेवासुविधा पाउँछन् ? अहिले मुलुकमा आर्थिक मन्दी छाएको छ । आम नागरिकलाई आर्थिक मन्दीले व्यापक प्रभाव परेको छ ।

राज्यले लक्ष्यअनुरूप राजश्व उठाउन सकेको छैन । सरकार सरकारी खर्च धान्न नसक्ने अवस्थामा पुगेको छ । यति हुँदासम्म पनि सरकारी कर्मचारीको चेत खुलेको छैन । आफ्नो काम निष्ठापूर्वक गर्नुपर्छ । राजश्व उठाउनुपर्छ । राज्यलाई हानि नोक्सानी पुर्याउनुहुँदैन भन्नेतर्फ कर्मचारीको ध्यान नै छैन । सरकार डुवाएर आफू कमाउनु छ, कर्मचारीहरुलाई ।

मिाटिङ भत्ता लिन्छन्, कमिशन खान्छन् । यता, देशविदेश पनि त्यतिकै घुम्छन् । चाडवाड पेशकी पनि पाउँछन् । सरकारले उनीहरुलाई चाहिनेभन्दा बढी दिएको छ । यहाँ मासिक १० हजारमा गुजारा गर्नेहरु छन् । सरकारी कर्मचारीहरुलाई त्यत्रो तलब दिएर पनि गाडी ! यो त अति नै भएन् र ? सरकारी कर्मचारी चाहे हिँडेर आऊन् या बसमा । त्यो जनता र सरकारलाई चासो नभएको विषय हो ।

सरकारले गाडी दिनु नै गलत छ । यो फोगट्टेको खर्च हो । राज्य सञ्चालकहरुले दलाली छन् अनि दलाली पोस्नु त कर्तव्य नै भइहाल्यो । मन्त्रालयमा सचिव, कार्यालयमा प्रमुख र विभागमा महानिर्देशक फेरिनेबित्तिकै गाडी पनि फेरिन्छ । अटोशोरुम सञ्चालकहरु कमिशनको प्रलोभन लिएर हाकिमकहाँ पुग्छन् । कमिशन आउने भएपछि हाकिमहरुले नयाँ गाडी किन्न अर्थ मन्त्रालयसँग बजेट माग्छन् ।

नयाँ हाकिमहरु पुराना हाकिमको गाडी चढ्दैनन् । नयाँ हाकिम आउनेबित्तिकै नयाँ गाडीको माग हुन्छन् । हाकिम सरुवा भएको भयै हुन्छन् । यता, गाडी फेरिएको फेरिये । कमिशन पाउने भएपछि मन्त्रालयले पनि सहजै बजेट दिन्छ । रोचक कुरा के छ भने अस्पतालमा वेड थप्न सरकारसँग बजेट हुँदैन, गाडी किन्न भने जति पनि हुन्छ । ३०-३५ वर्ष पुराना निजी र भाडाका गाडी बाटामा गुडिरहेका छन् ।

सरकारले योचाहिँ देख्दैन । तर, सरकारी गाडीचाहिँ किनेको एक वर्षमै पुरानो भएको देख्छ । सरकारले नै घिनलाग्दो खेल खेलिरहेको छ । कतिपय सरकारी कार्यालयमा नयाँ नयाँ सरकारी गाडी घाँस उम्रेर थन्किएको छ । कमिशनको लोभमा सरकारी कर्मचारीहरुले देश डुवाए । भक्तपुर

प्रतिगमनकारी खडा गरेर लड्न सबै आऊ भन्नु हरुवा मानसिकता हो ।

यदि प्रधानमन्त्री इमान्दार र वास्तविक राजनीतिक चेत नै भए जनताले उठाएका समस्या तत्काल समाधान गर्न अधि सरिहाल्नु आवश्यक छ । दलालीकरण र कमिसको खेल बन्द गर्न सक्ने हो र इमान्दार ठेकेदारलाई स्वाभाविक रुपमा काम गर्न दिने हो भने विकासले गति लिन सुरु गरिहाल्छ । प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई संविधानको मर्म अनुसार बलियो बनाएर लैजाने हो भने प्रदेशभित्रका समस्या हल हुँदै जान्छन् । प्राकृतिक स्रोतसाधनको विकास तथा उपयोग दुवै हुन्छ, जसबाट प्रदेशको आम्दानी बढेर जान्छ ।

जनताका भरोसा जगाउने हो भने तत्कालै अपराधलाई राजनीतिकरण र राजीतिलाई अपराधीकरण गर्न बन्द गरिहाल्नुपर्छ । होइन यी काम गर्न नसक्ने अनि प्रतिगामी शक्ति जर्मुरायो, यसलाई परास्त गरौं भन्दै काल्पनिक डर खडा गरेर कति दिन चल्ला र ? देश र आमसर्वसाधारणका समस्या समाधान नगर्ने हो भने यस्ता अनेकौँ शक्ति अगाडि आउनेछन् र सबैभन्दा पहिले तिनीहरुको माओवादी नै तारो बल्नेछ त्यसपछि अरु ठूला दल बन्न जानेछन् । त्यो प्रयास सुरु भइसकेको छ । मैले यति काम गरे भनेर चिच्याएर केही हुनेवाला छैन । नेपालवहसबाट

अर्थतन्त्र

तिहारमा किन बिक्री भएन फूल ?

काठमाडौँ । तिहारमा स्वदेशी फूल उत्पादनको तुलनामा आधाले मात्र बजार पाएको छ । भारतीय फूलको आयात, कमजोर बजार व्यवस्थापन, आर्थिक मन्दीको प्रभाव, मागको तुलनामा आपूर्ति बढी लगायतका कारणले स्वदेशी फूलको व्यापार निराशाजनक भएको हो ।

फूल व्यवसायीका अनुसार उपत्यकामा तिहारमा ३० करोड रुपैयाँ बराबरको ३५ लाख गोटा सयपत्री माला खपत हुने अनुमान थियो । तर मागभन्दा बढी फूल आपूर्ति भएकाले फूल बिक्री नभएको फ्लोरिकल्चर एशोसिएसन नेपाल (फ्यान)ले जनाएको छ ।

ीबहा७ कगलचप्कभ दबलप

फ्यानका अध्यक्ष मीन बहादुर तामाङले बाहिरबाट वैध तथा अवैधरूपमा ठुलो परिमाणमा फूल आयात हुनका साथै आर्थिक मन्दीको प्रभाव, काठमाडौँ महानगरपालिकाले चार ठाउँबाट मात्र फूल बेच्न पाउने निर्णय गर्दा यस पटक तिहारमा नेपाली फूलको कारोवारमा कमी आएको बताए ।

‘हामीले यस वर्ष तिहारमा बढीमा ५ लाख माला आयात भए पुरने सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायको ध्यानाकर्षण गराएका थियौँ,’ उनले भने, ‘तर वैध तथा अवैधरूपमा ३० लाखभन्दा बढी माला आयात भएको छ ।’

महानगरले तिहारमा भूकुटीमण्डप, बालाजु, कोटेश्वर-तीनकुने र हाँडीगाउँमा मात्रै फूल बिक्री-वितरण गर्न पाउने व्यवस्था मिलाएको थियो । विगतका वर्षमा जस्तो काठमाडौँका प्रमुख चोक तथा मुख्य सडक आसपासमा फूलमाला किनबेच गर्न नपाउने काठमाडौँ महानगरपालिकाको निर्णयका कारण पनि यस वर्षको तिहारमा फूल व्यवसायको कारोबार प्रभावित भएको तामाङको गुनासो छ ।

‘महानगरको निर्णय सराहनीय छ,’ उनले भने, ‘तर, निर्णय ढिलो भएकाले सूचना प्रवाह हुन सकेन र फूल कारोवारमा त्यसको प्रभाव देखियो ।’

उपत्यकामा भारतबाट २५ लाख माला कानुनी रुपमा भित्रिएको फ्यानका सचिव हिरामणि शर्माले बताए । ‘२५ लाख सयपत्रीको माला कानुनी रुपमा भित्रिए पनि खुला सिमानाका कारण यो भन्दा बढी नै ल्याइएको आकलन गर्न सकिन्छ,’ उनले भने, ‘यसका साथै स्थानीय रैथाने फूलको उत्पादनले व्यावसायिक फूललाई प्रभाव परेको हो ।’

स्वदेशी फूलको कारोबार २० प्रतिशत मात्रै

तिहारमा २० प्रतिशतमात्रै स्वदेशी सयपत्री फूलको कारोबार भएको छ । भारतीय फूलले ८० प्रतिशत बजार ओगटेकाले स्वदेशी सयपत्री फूलको कारोबार हुन नसकेको हो ।

३० देखि ३५ लाख गोटा सयपत्री फूल मालाको कारोबार हुने फ्यानको अनुमान थियो । तर भारतीय र रैथाने ७० लाख गोटाको हाराहारीमा फूल माला बजारमा आपूर्ति भएको फ्यान सचिव शर्माको भनाइ छ । तिहारमा सयपत्री फूलको कारोबार ३० करोड रुपैयाँ बराबरको हुने अनुमान गरिए पनि हुन नसकेको उनले बताए ।

फ्यानका अनुसार गत वर्ष तिहारमा २५ लाख गोटा सयपत्रीको माला खपत भएका थियो । सोबाट २६ करोड रुपैयाँको कारोबार भएको थियो ।

आपूर्तिको आधा फूल बिक्री हुन सकेन
तिहारमा आपूर्ति भएको फूलको आधा पनि बिक्री हुन सकेको छैन । ३५ लाख फूलमालाको कारोबार हुने अनुमान गरिएकोमा ७० लाख आपूर्ति हुँदा आधा फूल क्षति भएको फ्यानले जनाएको छ ।

भारतीय फूल बिक्री भए पनि स्वदेशी फूल बिक्री हुन नसकेको फ्यान सचिव शर्माले बताए । ‘यसपालीको तिहारमा फूलको कुल कारोबारमध्ये भारतीय ८० प्रतिशत फूल बिक्री भयो,’ उनले भने ‘स्वदेशी फूल करिव २० प्रतिशतमात्रै बिक्री भएको छ ।’

किसानले फूलको उचित मूल्य पाएनन्

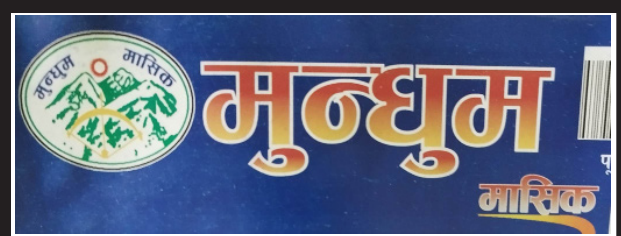
फूल किसान तथा व्यवसायीले यस वर्षका तिहारमा फूलको उचित मूल्य पाउन नसकेको गुनासो गरेका छन् । सयपत्री फूलले यस वर्ष बजार नपाउँदा किसान तथा व्यवसायी निराश भएका हुन् । तिहारमा २० देखि २५ प्रतिशतले फूलको प्रयोग घटेको फ्यानले जनाएको छ ।

गत वर्ष सयपत्री फूलको माला प्रतिगोटा एक सय रुपैयाँमा बिक्री भएको थियो । यो वर्ष लक्ष्मी पूजाको अधिल्लो दिनसम्म प्रतिगोटा ६० रुपैयाँका दरले बिक्री भएको सचिव शर्माले बताए ।

त्यसपछि प्रतिगोटा माला २० देखि ५० रुपैयाँसम्म बिक्री भएको उनले जानकारी दिए ।

क्षतिपूर्ति पाउँछन् ?

तिहारमा आपूर्ति भएको फूल बिक्री नहुँदा फूल किसान र साना व्यवसायी मारमा परेका छन् । फूलको क्षतिपूर्तिको लागि पहल गरिए पनि राहत पाउन सक्ने सम्भावना न्यून रहेको फ्यानले जनाएको छ । क्षतिपूर्तिका लागि पहल गरिए पनि उपत्यकाको मात्रै उत्पादित फूल नरहेकाले सुनुवाइ हुन समस्या रहेको सचिव शर्माले बताए । ‘हामी फूलको क्षतिपूर्तिका लागि पहल गर्छौँ,’ शर्माले भने, ‘तिहारमा क्षति भएको फूलको क्षतिपूर्ति पाउन गाह्रो नै छ ।’

भाषा– लिपी, संस्कार–संस्कृति, धर्म–कर्म लगायतका विविध पक्ष बारे जानकारी लिन “मुन्धुम मासिक” खोजीखोजी पढौ !!

साइट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित **SAIT** **ग्याँस**

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

ISI स्टाम्पको चिह्न सहित ट्याङ्क कोट नै बीटामा रिक्तको जस्तै जस्तो ३ ट्याङ्क हो। जस्तो जस्तो

ग्याँस कम्पनीको ट्याङ्ककोट
 पुनः प्रयोग गर्न नसकिने प्लास्टिक चिह्न जस्तो रिक्तकोट
 कम्प्युटर प्रविष्टिबाट ट्याङ्ककोट ट्याङ्ककोट ट्याङ्ककोट ट्याङ्ककोट ट्याङ्ककोट

केही कम्पनीको जस्तै जस्तो रिक्तकोट
 केही कम्पनीको जस्तै जस्तो रिक्तकोट
 केही कम्पनीको जस्तै जस्तो रिक्तकोट
 केही कम्पनीको जस्तै जस्तो रिक्तकोट
 केही कम्पनीको जस्तै जस्तो रिक्तकोट

साइट ट्रेडिङ कम्पनी **उत्कृष्ट साथ बस्नुहोस्**

शंखधरबाट प्रेरित भएर जनहितका कार्य गरिरहेको छु : प्रधानमन्त्री

काठमाडौं । प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले आफू राष्ट्रिय विभूती शंखधर शाखाबाट प्रेरित रहेको प्रष्ट पारेका छन्। उनकै पदचाप पछ्याउँदै आफूले प्रथम पटक प्रधानमन्त्री हुँदा सबै साना किसानको ३० हजार ऋण मिनाहा गरेको स्मरण गर्दै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले जनहितमा सकेजति सबै काम गर्ने सिलसिला जारी रहेको प्रष्ट पारेका हुन्।

नेपाल सम्वत १९४४ शुभाश्विनको अवसरमा मध्यपुर थिमिस्थित शंखधर चौकमा आयोजित कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले जनस्तरमा रहेर जनताको ऋण मोचन गरेका साखाको इतिहासलाई सम्मान गर्ने नेपाल सम्वत नेवारहरूको मात्र सम्वत भन्ने भ्रम फैलाइएको समेत बताए। आफू नेतृत्वको पहिलो गणतान्त्रिक सरकारले नेपाल सम्वतलाई राष्ट्रिय सम्वत घोषणा गरेको बताउँदै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले नेपाल सम्वत सम्पूर्ण नेपालीको आफ्नै सम्वत भएको र त्यसलाई कार्यन्वयन गर्न सोमबार सरकारले आफ्ना दस्तावेजहरूमा नेपाल सम्वत उल्लेख गर्ने निर्णय गरेको जानकारी गराए।

सामाजिक न्याय, सुशासन र सम्वृद्धिलाई मूल मन्त्र बनाएर आफू नेतृत्वको सरकारले मिटर ब्याज पिडितलाई न्याय दिने देखि सामाजिक सुरक्षा कोषमा लाखौं श्रमिकलाई आवद्ध गराई गरिवको पक्षमा राज्य भएको अनुभूत गराएको उनको भनाइ छ। धनीलाई धेरै धनी र गरिवलाई धेरै गरिव बन्न नदिने सरकारको गणनीति खुलासा गर्दै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले सामाजिक न्यायका लागि

यो अपरिहार्य रहेको जिकिर पनि गरेका छन्।

जाजरकोट भुक्कम्प पछि उद्धार र राहतमा सरकारले गरेको तदारुकता र कार्ययोजनाबारे बताउँदै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले जनतालाई आवश्यक पर्दा सरकारले अभिभावकीय भूमिकामा कुनै कमी नगरेको जनाकारी गराए। सोमवारको मन्त्रीपरिषद बैठकले १० अर्बको राहत कोष बनाएर काम गर्ने देखि आवास व्यवस्थापन र आवास विमाको अध्ययन गरी काम गर्न निर्णय गरेको बताउँदै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले यो नयाँ र ऐतिहासिक पहल गरिएको दावी गरे।

कार्यक्रममा प्रधानमन्त्री प्रचण्डले राज्यमा विकृती, विसंगती र अराजकता फैलाउन खोजेलाई नियन्त्रण गर्न सरकार प्रतिवद्ध रहेको र त्यसकै कडीको रुपमा सामाजिक संजाल टिकटक बन्द गर्ने निर्णय गरिएको जानकारी गराएका छन्। सामाजिक सदभाव र पारिवारिक संरचना भत्काउने कुरा सरकारलाई स्वीकार्य नभएको र सबै राजनीतिक दल र प्रमुख प्रतिपक्ष समेतको सहमतीमा गरिएको निर्णयलाई लिएर केही असन्तुष्टि भएपनि उनीहरू कन्भिन्स हुँदै जाने विश्वास व्यक्त गरेका गरे।

कार्यक्रममा बागमती प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्री शालिकराम जमरकटेलको उपस्थितिमा कृषी तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्री डा राजेन्द्रमान श्रेष्ठले बागमती प्रदेश सरकारको तर्फबाट नेपाल सरकारको नेपाल सम्वत सम्वन्धी निर्णय लागू गर्ने प्रतिवद्धता प्रकट गरे भने नेपाल सरकारका पर्यटन

तथा बगारिक उड्डयन मन्त्री सुदन किरातीले प्रधानमन्त्री प्रचण्डलाई वर्तमान समयका शंखधर शाखा मान्न सकिने तर्कहरू प्रस्तुत गरे। त्यसैगरी पूर्व उपप्रधान मन्त्री एवं रास्वपाका अध्यक्ष रवि लामिछानेले नेपाल सम्वत बारे प्रचण्ड नेतृत्वको सरकारले गरेका निर्णय प्रशंसा योग्य भएको बताए भने नेपाली कांग्रेसका सह महामन्त्री डम्बरध्वज आइदम्बेले सरकार लाई भिना मसिना कुरामा अल्फाएर उपलब्धीलाई ओभरल पाउँने प्रयास भएको भन्दै यस्ता कुराले गठबन्धनलाई कुनै असर नपर्ने प्रष्ट पारे।

उक्त अवसरमा नगर प्रमुख सुरेन्द्र श्रेष्ठले नगरपालिकाले पुराना ठाउँहरूको पहिचान कायम गर्न तत्कालिन नाकाहरूको खोजी र नामाकरण गर्ने प्रक्रिया अधि बढाएको बारेमा बताएका थिए। शंखधर शाखा प्रतिष्ठान द्वारा आयोजित कार्यक्रममा सांसदहरू, विभिन्न नगरका प्रमुख र उपप्रमुख सहित जनप्रतिनिधिहरू, प्रमुख जिल्ला अधिकारी, सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू र जिल्लास्थित पार्टीका प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति रहेको थियो। कार्यक्रममा नेपाल सम्वतको प्रवर्द्धनमा सहयोग गरेवापत विभिन्न व्यक्तिहरू सम्मानित समेत भएका थिए।

नेपाल संवत र शंखधर नेपाल संवत नेपालको मौलिक राष्ट्रिय संवत हो। नेपाल संवतका प्रवर्तक शंखधर शाखा हुन्। उनले नेपालका सबै जनताको ऋण तिरेर नेपाललाई ऋणमुक्त बनाएको दिनको सम्फनामा यो सम्वत शुरु भएको हो।

किंवदन्ती अनुसार शंखधर

ज्यादै चलाख थिए। एक समय उनले घरमा ल्याएको बालुवा चार दिनपछि सुनमा परिणत हुन पुग्यो। त्यो सुन उनले आफ्नो प्रयोगमा नल्याई ऋणमा डुबेका गरीब जनतालाई बाँडे। सुन पाएपछि जनताले आफ्नो ऋण तिरेर ऋणमुक्त भै आनन्दको जीवन जीउन पाए। र, ऋणमुक्त भएको दिनदेखि नेपाल सम्वत शुरु भयो।

अर्को किंवदन्ती अनुसार शंखधर एक धेरै धनी व्यापारी थिए। एक दिन राजाले शंखधरको सम्पत्तिमाथि अनैतिक कमाइ भएको आशंकाका कब्जा गरे तर पछि त्यो नैतिक कमाइ देखिएपछि उनले फिर्ता पाए। आफ्नो गुमिसकेको सम्पत्ति फिर्ता पाएका शंखधरले त्यो सम्पत्ति ऋणमा डुबेका जनतालाई बाँडे। सबै जनता ऋणमुक्त भए। ऋणमुक्त भएको दिनदेखि नेपाल सम्वत शुरु भयो।

शंखधर तल्लो जातका भएको र उनी धनी पनि नभएकोले उनको सम्पत्तिले ऋण तिरेको नभई सामन्त र फटाहाको जाली तमसुक उनको नेतृत्वमा च्यातेर निमुखा जनतालाई ऋण मुक्त गरिदिएको र जनताले जनस्तरमा ऋणमुक्त भएको दिनदेखि नेपाल संवत चलाएको पनि क्रान्तिकारीहरू विस्वास गर्दछन्।

नेपालमा औपचारिक रूपले यो संवत चन्द्र शमशेरको कार्यकालसम्म प्रचलनमा रहेको थियो तर तत्कालीन प्रधानमन्त्री चन्द्र शमशेरले विक्रम संवतलाई चलनमा ल्याएपछि कामकाजको संवतको रुपमा नेपाल संवत विस्थापित हुन पुगेको देखिन्छ।

शंखधर साखालाई नेपाल सरकारले विक्रम संवत २०५६ मा राष्ट्रिय विभूती घोषणा गरेको छ भने प्रचण्ड नेतृत्वको पहिलो सरकारले नेपाल संवतलाई राष्ट्रिय संवतको मान्यता प्रदान गरेको थियो तर अझै पनि कामकाजमा प्रचलनमा आउन नसक्दा नेपाल संवतको गुमेको पहिचान फिर्ता हुन भने सकेको छैन। पछिल्लो समय नेपाल सम्वतकै उपहार स्वरुप प्रधानमन्त्री प्रचण्डले सरकारका दस्तावेजमा नेपाल सम्वत उल्लेख गर्ने निर्णय गरेर यसको कार्यान्वयनमा ऐतिहासिक पहलकदमी लिएका छन्।

अन्तर्राष्ट्रिय

इरानद्वारा नयाँ हाइपरसोनिक मिसाइल सार्वजनिक

एजेन्सी - इरानको इस्लामिक रिभोलुसन गार्ड्स कोर (आईआरजीसी) ले आइतवार स्वदेशमै विकसित हाइपरसोनिक ब्यालिस्टिक मिसाइल सार्जनिक गरेको छ।

अर्ध-आधिकारिक तस्निम समाचार एजेन्सीले उल्लेख गरे हणुसार इरानको राजधानी तेहरानमा आईआरजीसीको एयरोस्पेस फोर्सको उपलब्धिहरूको प्रदर्शनीमा इरानका सर्वोच्च नेता अली खामेनीको भ्रमणका क्रममा फत्ताह-२ (विजेता-२) नाम दिइएको मिसाइलको सार्वजनिक गरिएको थियो।

तस्निमका अनुसार फत्ताह-२ मा हाइपरसोनिक ग्लाइड भेहिकल (एचजीभी) वारहेड जडान गरिएको छ जसले हाइपरसोनिक गतिमा चाल र ग्लाइड गर्न सक्ने बताइएको छ। इरानले जुनमा आफ्नो पहिलो स्वदेशी हाइपरसोनिक मिसाइल फत्ताहको सार्वजनिक गरेको थियो।

तस्निमका अनुसार फत्ताह सटीक निर्देशित दुई चरणको मिसाइलले माच १३ (लगभग १६,००० किमी/घण्टा) को वेगका साथ १,४०० किलोमिटरको दायरा भित्र तोकिएको लक्ष्यमा प्रहार गर्न सक्छ। यो एक वारहेड सुसज्जित छ जसमा एक गोलाकार इन्जिन ठोस ईन्धन र चल नोजलहरू समावेश छन्। (रासस-सिन्धवा)

इजरायल र हमास बीच गाजामा युद्ध रोक्न सम्झौता !

एजेन्सी - इजरायल र प्यालेस्टिनी हमासबीच युद्ध जारी छ। इजरायलका प्रधानमन्त्री बेन्जामिन नेतन्याहुले शनिवार हमाससँग सम्भावित बन्धक सम्झौताको केही रिपोर्टहरूमा प्रतिक्रिया व्यक्त गर्दै अहिलेसम्म कुनै सम्झौता नभएको स्पष्ट गरेका छन्।

हमास विरुद्ध इजरायलको युद्धको विरुद्धमा तीव्र अन्तर्राष्ट्रिय दबावको बावजुद नेतान्याहुले आतंकवादी समूहलाई परास्त नगरेसम्म र यसद्वारा कब्जा गरिएका बन्धकहरूलाई फिर्ता नगरेसम्म गाजामा कारवाही जारी राख्ने वाचा गरेका थिए। यद्यपी उनले 'केही भन्नु परेमा त्यसबारे जानकारी गराउनेछौं' भनी आश्वासन दिएका छन्।

तर सोतले युद्ध ५ दिनसम्म बन्द हुने दावी गरेको छ। अमेरिका र कतारको मध्यस्थतामा इजरायल र हमासबीच पाँच दिने सहमति भएको वासिङ्टन पोस्टले जनाएको छ। प्रतिवेदनमा थप भनिएको छ कि बेन्जामिन नेतान्याहुले हमासका एक दर्जन महिला र बालबालिकालाई रिहा गर्न सहमत भएको शर्तमा हमासका लक्ष्यहरूमा गोलीबारी रोक्न सहमत भएका छन्। प्रतिवेदनमा इजरायल र हमासबीच ६ पृष्ठको सम्झौता भएको दावी गरिएको छ। यसले इजरायल र हमास विच कम्तिमा पाँच दिन युद्ध रोक्न सकिने बताएको छ।

तर इजरायली प्रधानमन्त्री नेतान्याहुले भने, 'हामी पूर्ण शक्तिका साथ अगाडि बढ्नेछौं। उनले थप भने, 'अहिलेसम्म युद्धमा हामीले धेरै उपलब्धि हासिल गरेका छौं। हामीले हजारौं आतंककारीहरूलाई मारेका छौं। हामीले आतंककारीहरूका वरिष्ठ कमाण्डरहरूलाई धपाएका छौं। हामीले प्रशासनिक केन्द्रहरू ध्वस्त गरेका छौं। हामीले सुरुङहरू भत्काइसकेका छौं र त्यसलाई निरन्तरता दिइरहेका छौं। नेतान्याहुले भने, 'हामी पूर्ण शक्तिका साथ अगाडि बढ्नेछौं।

गाजामा बन्धक बनाएका करिब २४० जना परिवारका हजारौं सदस्य र समर्थक शनिवार जेरुसेलम आइपुगेका छन्। उनले हमाससँगको युद्धको व्यवस्थापनमा इजरायलको नेतन्याहु सरकारको आलोचना गरे र सरकारलाई आफ्ना प्रियजनहरूलाई घर ल्याउन जे पनि गर्न आग्रह गरे।

सार्वजनिक दबाव बढ्दै जाँदा नेतान्याहुले आफूलाई 'भयानक पीडा' महसुस भएको बताए। परिवारहरूले भोगिरहेको दु:स्वप्नको बारेमा हामी सचेत छौं। नेतान्याहुले भनेका छन्, 'यो विषय हामी सबैका लागि कतिको महत्त्वपूर्ण छ भनेर स्पष्ट पार्न मैले परिवारका प्रतिनिधिहरूलाई हप्ताको अन्त्यमा युद्ध मन्त्रिपरिषदसँग भेट्न आमन्त्रित गरेको छु।' नेतान्याहुले अमेरिकाको प्रशंसा पनि गरे। "समर्थन" र यो अत्यावश्यक हतियार र रक्षा उपकरण ढुवानी पठाउन जारी छ भने, कांग्रेसमा यहूदी राज्यको लागि द्विदलीय समर्थन जारी गरेको जनाएको छ।

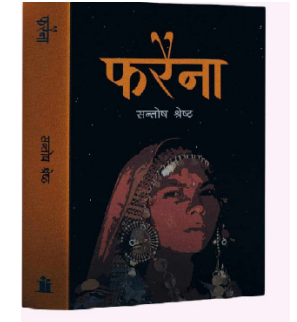
THIMI TIMES WEEKLY

थिमी टाइम्स
साप्ताहिक

मध्यपुर थिमिबाट नियमित रुपमा प्रत्येक हप्ताको बुधवार प्रकाशित हुने थिमी टाइम्स खोजी खोजी पढौं।

साथै हाम्रो वेबपेज

<https://www.thimitimes.com.np>
<https://www.facebook.com/thimitimes.com.np>
email: thimitimes@gmail.com.
Contact No. 9851102273

डा. पुष्पराज पन्त
काठमाडौं, ३० कात्तिक । केही समय अगाडि नेपाल पुगेको अवसरमा सङ्गीतकार सन्तोष श्रेष्ठसँग भेटघाट भयो। भेटमा उहाँले लेख्नुभएको फरैना उपन्यास प्राप्त भएको थियो। उक्त उपन्यास मैले आफ्नो लण्डन यात्राको हवाई उडानमा पढिसकेँ। उपन्यास पढिसकेपछि फरैनाबारे आफूलाई लागेका केही कुरा संक्षेपमा लेख्छु। पहिला मैले सन्तोष श्रेष्ठलाई एक सङ्गीतकार र गायकको रूपमा सुन्दै र चिन्दै आएको थिएँ। केही वर्षअघि उहाँले मेरा दुईवटा गीतलाई सङ्गीतबद्ध गर्नुभएको थियो। विश्वभर कोभिड -१९ को महामारीसँगै धेरै कुरामा परिवर्तन भयो। त्यसयता समयनै अलि फरक

ढङ्गले चल्न थालेको छ भन्दा फरक नपर्ला। त्यस समय मानिसहरूले आफ्नो पेशा र समयसारिणीमा व्यापक परिमार्जन गर्नुपरेको थियो। कतिपयको यात्रा स्थगित भयो भने कतिपयलाई महामारीका समयमा आ-आफ्नो स्थायी बसोबासको ठेगानामा फर्केर माता-पिता र परिवारसँगै बस्ने अवसर पनि जुरेको थियो। सन्तोष श्रेष्ठका अनुसार उहाँ त्यस समय लामो अवधिका लागि दाङमै बस्नु भयो र केही सिजनशील काम गर्नु पर्छ भन्ने प्रेरणाका साथ यो उपन्यास लेख्नु भएको रहेछ। जुन कुरा उहाँले सार्वजनिक रूपमा भन्नुभएको छ।

उपन्यासको शुरुवात समग्र जीवनदर्शनबाट गरिए पनि क्रमैसँग अगाडि बढ्दै-बढ्दै दाङ जिल्लाको बबई नदीआसपासको ग्रामीण क्षेत्रमा प्रवेश गर्छ। छिउँदै यसका पात्रहरू उजागर हुँदै-हुँदै कलात्मक ढङ्गले एक किशोरावस्थाकी कमलरीमा केन्द्रित हुन्छ। उपन्यासमा त्यहाँको परिवेशलाई पूर्ण सौन्दर्यात्मक ढङ्गले सरल भाषामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उपन्यास पढ्दै जाँदा मनमा एउटा सुन्दर चलचित्र हेर्दाको जस्तै आनन्द आउँछ। अझ त्यहाँ प्रयुक्त गीतहरूले यस आभाषलाई

थप सशक्त बनाउँछन्। पात्रहरूको संवादलाई स्थानीय थारू भाषामै (अनुवादसहित) लेखिएकोले भाषा जीवन्त हुन्छ अनि पात्रहरू पनि जीवन्त हुन्छन्। फरैना उपन्यास पढ्दा पाठकलाई दाङकै सुगन्ध पनि मिल्छ। आफैँ दाङमा घुमिरहेको आभास हुन्छ।

फरैना उपन्यासको कथा हाम्रै समाजको हो। हाम्रै पुस्ताले देखेको, भोगेको कथा हो। म जस्तै सबै पाठकलाई उपन्यासको शुरुदेखि अन्तसम्म धेरै फरैनाहरू बाल्यावस्थाकी फरैना, कमलरी फरैना, लडाकु फरैना, नेता फरैना र राष्ट्रपति फरैना, पाठकलाई आफैँले देखेभैं, भेटेभैं लाग्दो हो, प्रधानमन्त्री फरैनाबाहेक। हाम्रै जीवनकालमा नेपालले फरैना प्रधानमन्त्री पाओस्। किनभने नेपालमा पहिलो महिला प्रधानमन्त्री हुन बाँकीने छ। त्यो पनि एउटा भूईमान्छे भएको हेर्ने धोको लेखकलाई पनि छ।

पात्रलाई एक अवोध, आवाजविहीन, समाजविहीन र राज्यविहीनको अवस्थाबाट राष्ट्रप्रमुखसम्म बनाउँदा उपन्यासकार सन्तोष श्रेष्ठले कृत्रिमताको आभाष हुन दिएका छैनन्। बरू कुनै पनि पात्रमा इच्छाशक्ति भएमा असम्भव केही

पनि छैन भन्ने सकारात्मक सन्देश सशक्त तरिकाले दिएका छन्।

सङ्गीतमा हार्मोनियम जस्तै लेखनमा कलम बलियोसँग समाएका छन्। यो उपन्यास पढ्दै जाँदा अनुभव गर्न सकिन्छ। इतिहासमा र वर्तमानमा पनि विश्वमा यस्ता थुप्रै फरैनाहरू भेटिन्छन्। नेपाल अझ धेरै फरैनाहरूको आवश्यकता छ। जसरी यस उपन्यासमा फरैना संघर्ष गरेकी छिन् त्यसैगरी सम्पूर्ण फरैनाहरू राजनीतिको अग्रभागमा उभिएर संघर्ष गर्न आवश्यक छ।

जीवनमा अनेक संघर्ष पश्चात कुनै व्यक्तिले जब कुनै पेशा वा व्यवसायमा आफ्नो पहिचान बनाइसक्छ त्यसपछि अर्को पहिचान बनाउनु सजिलो हुँदैन। त्यसमा पनि थोरै सङ्गीतकारहरू लेखक हुन्छन्। उपन्यासकार त अझ थोरै मात्रै हुन्छन्। उपन्यास जटिल विधा हो। मैले सङ्गीतकार सन्तोष श्रेष्ठको फरैना उपन्यास पढिसकेपछि आफ्नो कौतुहलता मेटाउन यस विषयमा खोजी गर्दा विश्वमै थोरै सङ्ख्यामा सङ्गीतकारले उपन्यास लेखेको पाएँ। सम्भवतः सङ्गीतकार सन्तोष श्रेष्ठ एशियामा महादेशमा त उपन्यास पनि लेख्ने एक्ला वा पहिलो सङ्गीतकार होलान् कि ?

“मातृभाषाको उन्नति नगर्ने जातिको पतन र विनाश हुन धेरैबेर लाग्दैन ।”
- बाल गंगाधर तिलक

“नारी मात्र पुरुषको पत्नी होइनन्, उनी राजनीतिक नेता, कार्यकर्ता पनि हुन् ।”
- कृष्णकाया

सम्पादकीय

संघीयताका लागि दलहरु एक हुनु पर्छ

मुलुकमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्था आरम्भ भएको भ्रण्डै दशक भइसकेको छ । यस अवधि भित्र अभै संघात्मक गणतन्त्र संस्थागत स्थायित्व नभइरहेको अवस्था छ । जसको स्थायित्वमा सत्तारुढदेखि विपक्षी राजनीतिक दलहरूले आ-आफ्नो तर्क अधि सादै आशंकासमेत व्यक्त गर्दै आएका छन् । यसले लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य व्यवस्था नै खतरामा त छैन भन्त प्रश्न पनि त्यति कै उब्जाएको स्थिति छ । यही सवाललाई पुष्टि हुने गरी केही पुरातन एकात्मक निरंकुश अतिवादी राजनीतिक दल, अभियन्ता भनिनेदेखि व्यक्ति विशेषलेसमेत संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक धर्मनिरपेक्ष राज्य व्यवस्था देशको निमित्त ठीक नभएको भन्दै जुलुश, -याली, सभाको अतिरिक्त सामाजिक सञ्जालमासमेत छुयापछुयापति देख्न, सुन्न पाइन्छ । यस्ता गतिविधिले केही सीमित पुरातन अतिवादीहरूले मात्र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक, धर्मनिरपेक्षता देश होस भन्न नचाहेको प्रष्ट हुन्छ । यसर्थ संघीयता, लोकतन्त्र गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता, समानुपातिक समावेशी, अस्तित्व, पहिचानको उदघोष गर्ने र वर्तमान व्यवस्थालाई संस्थागत स्थायित्व गर्दै संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधानलाई पूर्ण कार्यान्वयन तर्फ अधि बढ्न सक्नु पर्दछ । यसका लागि वर्तमान गठबन्धन सरकारको नेतृत्व गर्ने नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी माओवादी केन्द्र सहित गठबन्धन सरकारमा सम्मिलित घटकहरु नेपाली कांग्रेस, जनता समाजवादी पार्टी, नागरिक उन्मुक्ति पार्टी, जनमत पार्टी, नेकपा एकीकृत समाजवादी, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी तथा प्रतिपक्षहरु नेकपा एमाले, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी लगायतले शीघ्रातिशीघ्र ठोस रुपमा हजारौको वलिदान र सयौ शहीदहरुको सपना साकार पार्न कञ्जुस्याई र लोलोपोतो नगरी संविधानतः अधि बढ्न कुनै कसर बाँकी राख्नु हुन्न । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधानलाई कामयावी बनाई आमनागरिकले चाहे अनुसारको रूपान्तरित राज्य व्यवस्थालाई मजबुत बनाउने पर्दछ । अन्यथा रूपान्तरित राज्य व्यवस्थाको विरुद्ध पुरातनवादीहरूले सदैव टाउको ठड्याउन यत्न गर्ने नै छन् । नकि उनीहरूको निशानामा सधै परिवर्तित वर्तमान राज्य व्यवस्था परि्रहन्छ । अतः यस्ता अतिवादी र रूपान्तरण विरोधीलाई तह लगाउन परिवर्तनकामी शक्ति, राजनीतिक दलहरू एक ठाउँमा उभिएर संविधानमा उल्लेख धारा-उपधारा क्रियाशील गराउँदै ठोस रूपमा संघीयता, लोकतन्त्र, गणतन्त्र धर्मनिरपेक्षता, समानुपातिक समावेशी जस्ता महत्वपूर्ण विषय र सवैधानिक हक, अधिकार सुनिश्चित गर्दै संविधान कार्यान्वयन गरी राज्य व्यवस्था स्थायित्व गर्न दलहरु एक मत हुनै पर्दछ । त्यसो नगरी “ताक परे तिवारी, नत्र गोतामे” प्रवृत्तिले रूपान्तरित पद्धति प्रति नैराश्य उत्पन्न हुन गई तिनै एकात्मक निरंकुश पुरातनवादी सोच र प्रवृत्तिका यथास्थितिवादीहरु जुरमुराउँदैनन् भन्न सकिन्न । तसर्थ परिवर्तनकामी राजनीतिक दलहरूले संघीय राज्य व्यवस्था भित्र अधिकार बाँडफाँडदेखि काम, कर्तव्य सुनिश्चित गर्नु अपरिहार्य देखिन्छ । फलस्वरूप गतसातारम्भ मात्र मधेश प्रदेश सरकारले अधिकार प्राप्तिको निमित्त संघीय सरकारलाई ३० दिने अल्टिमेट सहित ध्यानाकर्षण पत्र दिइसकेको छ । यसले राष्ट्रमा संघीय संरचना अनुसार विभक्त प्रदेश राज्यहरूले पाउने सवैधानिक हक, अधिकार, सेवा, सुविधा सम्बन्धी कार्य विभाजन सुनिश्चित गरी अधिकार सम्पन्न बनाईनु पर्छ भन्ने मूल मकसद हो । यसो भएको खण्डमा संघीय राज्य प्रणाली स्थापना भई संचालनमा रहेको ठोस प्रमाण स्थापित हुनेछ । यसले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थायित्व हुन गई संविधान पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन भएको पुष्टि हुन सक्ला कि !

नेपाल आर्मी, इण्डियन आर्मी, ब्रिटिस आर्मी, सिंगापुर प्रहरीलगायत विभिन्न शारीरिक फिटनेशको लागि हामीलाई सम्झनुहोस् ।

MASTER RAJESH RAI
Owner/Training Director

GURKHA FITNESS & EDUCATION CENTRE

Seti Badh Marga Deep-16, Pokhara

+ 977 - 61 - 442292, 442293
+ 977 9803370473

E-mail : rajrajesh56@yahoo.co.uk
www.facebook.com/gurkhatraining

दलहरूको गाउँ छिर्ने “मिसन” कि फेसन ?

विनु सुवेदी
जनतासँग माओवादी विशेष रूपान्तरण अभियानअन्तर्गत् रूकुम पूर्वको पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिकामा आइतवार आयोजित कार्यक्रममा बोल्दै प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’। तस्बिर: प्रदीपराज वन्त।
जनतासँग माओवादी विशेष रूपान्तरण अभियानअन्तर्गत् रूकुम पूर्वको पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिकामा आइतवार आयोजित कार्यक्रममा बोल्दै प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’। तस्बिर: प्रदीपराज वन्त।
नेकपा माओवादी केन्द्रका बागमती प्रदेश अध्यक्ष सरल ‘सहयात्री’ पौडेल गत भदौ यता बागमती प्रदेशका १३ वटै जिल्लामा पुगे।

पार्टी विशेष रूपान्तरण अभियान लिएर गाउँ पसेका पौडेललाई सबै जिल्लाका नागरिकको साभ्ना प्रश्न थियो- रूपान्तरण हुनुपर्ने को हो? तपाईंहरू कि हामी? उनले अर्को प्रश्नको पनि सामना गरे- रूपान्तरण गरिनुपर्ने के हो? हेर्दा हेर्दै बदलिएको माओवादी फेरि तल्लो तहका जनताकै पक्षमा हुन्छ भन्ने आधार के छ? जनतामात्रै मात्रै होइन यो दोधारमा स्वयम् पौडेल पनि छन्। ‘हामी हिजो जुन पोजिसनमा थियौं, जसका लागि संघर्ष गरिरहेका थियौं, अहिले हामी त्यो ठाउँमा छैनौं। जनताका लागि लड्छौं, जनताका कुरा गर्छौं भनेर आएका हामीहरू आज कसका लागि लड्छौं थाहा छैन,’ पौडेलले भने,‘यो अन्योललाई हटाउन नै अहिले हामी गाउँ-गाउँमा छौं।’

नेपाली कांग्रेसको रूपान्तरण अभियानका लागि भन्दै पश्चिम नेपालका अधिकांश जिल्ला पुगेका नेता भूपेन्द्रजंग शाहीलाई आउने प्रश्न पनि पौडेललाई सोधिएको सवालभन्दा फरक छैन।

‘हामीले भोट हालेर नेता बनायौं, नेताहरू परिवर्तन भए, हामी त उस्तै छौं। हाम्रो के बदलियो?’ आफूले सुनेका प्रश्नहरूको संश्लेषण गर्दै शाहीले सुनाए, ‘जनताका त गुनासो मात्रै छन् नि’
अहिले अधिकांश दल कुनै न कुनै रूपमा, कुनै न कुनै अभियानमा गाउँ छिरेका छन्।

पोहोर यसै ताका हो, उनीहरू ठुल्ला सपना बाँड्दै जनतासँग भोट मागिरहेका थिए, गाउँमै थिए। पोहोर यही बेला संसदको सबैभन्दा ठूलो दल नेकपा (एमाले) प्रतिनिधिसभा निर्वाचन २०७९ मा एकैै दुई तिहाइ मत ल्याउने हिसाब

जनतालाई सुनाउँदै थियो। पार्टीको आन्तरिक बैठकहरूमा भने नेकपा (एमाले) का अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले ५० प्रतिशत मत एमाले एकैलेले कटाउने आकलन गर्थे। उनको आकलनलाई एमालेका नेता कार्यकर्ताहरू जस्ताको त्यस्तै प्रचारप्रसार गरिदियो।

आफ्ना नेताहरूको अभिव्यक्तिलाई निसर्कोच विश्वास गर्ने धेरै एमाले कार्यकर्तालाई पनि लाग्यो- यस पटकको निर्वाचनमा पार्टीले ५० लाख मत कटाउँछ। सुविधानजनक बहुमत ल्याएर एकल सरकारको नेतृत्व गर्छ। पार्टी विभाजनको घाउ पुछ्छ।

तर चुनावी परिणामले अध्यक्ष ओलीसहित शीर्ष नेताको दावीलाई खण्डित गर्‍यो। एमालेलाई पहिलो पार्टीबाट दोस्रोमा झार्‍दियो।

गत मंसिरको प्रतिनिधि सभा निर्वाचनमा एमालेले २७ लाख हाराहारीमा मत पायो।

पाँच वर्षअघिको तुलनामा मतदाता बढ्दा पनि उसले अधिल्लो निर्वाचनको जति पनि मत पाएन। तथ्यांक केलाउँदा उसले २०७४ को निर्वाचनभन्दा साढे ६ प्रतिशत कम मत पायो।

संसदमा यसपालि समानुपातिक र प्रत्यक्ष गरेर ७८ सिट रहेको एमालेले २०७४ को चुनावमा प्रत्यक्षतर्फ नै ८० सिट जितेको थियो। त्यो बेला जितेकामध्ये ३४ सिटमा यसपालि उसले हार व्यहोर्‍यो।

आकलन गरेअनुसार चुनावी परिणाम हात नलागेपछि एमालेले चुनावी परिणामको समीक्षा गर्न नेता-कार्यकर्तालाई गाउँ खटायो।

फागुनको ५ देखि वैशाखको ९ गतेसम्म ‘मिसन ग्रासरूट’का लागि दुई महिना लामो गाउँ बसाइबाट फर्किएका एमाले केन्द्रीय नेताहरूको निष्कर्ष थियो- कार्यकर्ताहरूका कारण चुनाव हारियो। आफ्नो अन्तरपार्टी निर्देशनमा एमालेले यही कुरा उल्लेख गर्‍यो।

‘मिसन ग्रासरूट’ अभियानको मध्यावधि समीक्षाअन्तर्गत् भ्रापा जिल्ला कर्मठीले राखेको कार्यक्रममा बोल्दै एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली।

अहिले फेरि एमालेले मंसिर १४ गतेदेखि तीन साता लामो ‘भुलाघाट-चिवाभञ्ज्याङ: समृद्धिका लागि सङ्ग्रस यात्रा’ सुरू गर्दैछ। एमाले उपाध्यक्ष अष्टलक्ष्मी शाक्य आफूहरूले समृद्धि-समृद्धि भनिरहे पनि त्यसको खाकासमेत नभएकाले कस्तो खाका बनाउने भनेर तय गर्न

गाउँ छिर्न खोजेको बताउँछिन्।

‘चुनाव भएको एक वर्षपछि जाँदैछौं, हामीले गरेका बाचा पनि कति पूरा गर्‍यौं, कति गरेनौं जनताका प्रश्न त अवश्य आउँछन् नै,’ शाक्यले सेतोपाटीसँग भनिन्, ‘जनताको स्थिति पनि हेर्नुपर्छ। नयाँ नेपालको खाका कस्तो हो जनताले थाहा पाउनुपर्छ, भनेर मध्यपहाडी लोकमार्गको यात्रा तय गर्न लागेका हौं।’

ओलीसँग छुटेर फेरि माओवादीमै फर्किएका पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’ पोहोर चुनावताका माओवादीलाई ‘कम्युनिष्टहरूमा पहिलो दल बनाउने र एमालेलाई १० सिटमा खुम्च्याउने भाषण गर्थे।

चुनाव केन्द्रित अन्तर्वाताकै सिलसिलामा मैले प्रचण्डलाई सोधेको थिएँ- तपाईंहरूको उद्देश्य आफू बलियो बन्ने हो कि एमालेलाई कमजोर बनाउने हो?

उनको सपाट जवाफ थियो ‘एमालेलाई खुम्च्याउने नै हो।’ तर प्रचण्डले सोचेभैं भएन। उनको पार्टी नराम्ररी खुम्चियो।

उसो त चितवन क्षेत्र नम्बर ३ मा आफ्नैसमेत स्थिति धरमर भएपछि उनले चुनाव लड्न गोरखा उक्लिनै निर्णय गरेका थिए।

शान्ति प्रक्रियामा आइसकेपछि ०६४ मा माओवादी पहिलो पटक चुनावी प्रक्रियामा सहभागी भयो। त्यसबेला माओवादी समानुपातिकतर्फ ३२ लाख मतसहित पहिलो पार्टी बनेको थियो।

०७० को चुनावमा भन्डै आधा घटेर माओवादीले १६ लाख मत पायो, ०७४ मा १४ लाख र गत वर्षको चुनावमा १२ लाख मत पाएको माओवादीको आकार खुम्चिनुमा कार्यकर्ताभन्दा नेताको बढी भूमिका रहेको स्वयम माओवादीका शीर्ष नेताहरू नै स्वीकार गर्छन्।

नेताहरू बढ्दै जाने तर पार्टीको आकार घट्दै गत भएपछि माओवादीले आफूलाई जनताकै निकट छु भनेर देखाउन विशेष रूपान्तरण अभियान चलाएको हो।

जनतासँग माओवादी विशेष रूपान्तरण अभियानअन्तर्गत् उत्पत्यका विशेष भेलालाई सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’।

सुरूमा मंसिर १७ सम्म तीन महिनाका लागि मात्रै गाउँ छिर्ने योजना बनाएको माओवादीले गाउँ केन्द्रित गतिविधि गर्नका लागि एक महिना समय थपेको छ।

यसबीचमा मंसिर २२ गते सडकमा जनता उतारेर शक्ति

देखाउने निर्णय गरेको उक्त पार्टीले विरोध भएपछि त्यो कार्यक्रम त रोक्यो तर प्रदेशस्तरीय प्रदर्शनका कार्यक्रम भने यथावत् नै छ।

माओवादी प्रवक्तासमेत रहेका उपाध्यक्ष अग्निप्रसाद सापकोटाले जनतासँग माओवादी विशेष रूपान्तरण अभियानले माओवादी संगठनलाई चलायमान बनाउन सघाउ पुर्‍याएको बताए।

‘पार्टी तलसम्म सक्रिय भएको छ। सबै कमिटीहरूमा देखिएको अन्तरविरोध हल भएको छ, पार्टीमा रूपान्तरणको भाव आएको छ,’ सापकोटाले भने,‘अब राज्यको पनि रूपान्तरण र शुद्धीकरण गर्न बाँकी छ, हामी त्यसमा छौं।’

यति भनिसकेपछि सापकोटालाई हामीले सोधेका थियौं- यहाँनिर जनता कहाँ छन्? सापकोटा माओवादीप्रति जनविश्वास घट्दै गएकोमा चिन्तित भने देखिए।

‘जनताको कुरा गर्दा हामीप्रति गुनासो छ, कतिपय सन्दर्भमा आलोचना पनि छ। हामी रूपान्तरण हुन्छौं भन्ने विश्वासमा आशंका छ। त्यसैले त हामीले गाउँ बसाइ लम्‍याएका छौं नि।’

तर भासिएको भरोसा फेरि-फेरि उठ्न त्यति सजिलो छैन। कहिले कम्युनिष्ट र कहिले कांग्रेसका नाममा आफैंले गरेको विश्वासप्रति जनता निरास देखिन्छन्। तर दलहरू हिजो पनि आज पनि कसरी कता छिर्ने हान्ने र आफू बलियो बन्ने भन्ने ध्याउन्नमै छन्। जस्तो गत निर्वाचनको कांग्रेस।

कम्युनिष्टहरूको लडाईं कारण प्रधानमन्त्री भएर चुनाव गराउने मौका पाएका कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले अर्को पनि मौका कुरिरहेका थिए।

उनले कुरिरहेको त्यो मौका हो, २०७४ को निर्वाचनमा पार्टीले गुमाएको शाख फिर्ता गर्नु। यसमा देउवाले आंशिक सफलता हासिल गरे। कांग्रेस पहिलो पार्टी त भयो तर मत भने ०७४ को निर्वाचन भन्दा कम आयो।

प्रत्यक्ष र समानुपातिक गरी कांग्रेस ८९ सिटसहित पहिलो दल बनेको छ। उसले प्रत्यक्षतर्फ ५७ र समानुपातिकतर्फ ३२ सिट पाएको छ।

यति हुँदा पनि कांग्रेसले भ्रण्डै ७ प्रतिशतले घटेको छ। कांग्रेस नेताहरू पनि आउँदो चुनावमा त एकैले लड्ने घोषणा गरिरहेका छन्। त्यसैले गाउँ नै छिर्ने र मतदाता नै बढाउने अभियानमा यो पार्टी पनि

बाँकी सातौँ पातोमा

पाठक मन्थन

दुःखी गरिबको पक्षमा सुम्निमा

श्रीसम्पादकज्यू,

नेपाली समाजमा नारी वर्गलाई हेर्ने दृष्टिकोण तल्लो स्तरको छ भन्दा अन्यथा हुन्न । यस सवालमा हामी सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको नियमित नारी पाठक, शुभचिन्तकको नाताले ठोक्नुा गरेरै यो सत्य हो भन्दछौ। यति लामो अवधिमा दौडिरहेको सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाले नारीलाई जस्तै अन्य वृद्धवृद्धा, बालबालिका, असक्त, अपांग लगायतको निमित्तसमेत प्रष्टसँग आवाज उठाउँदै आएको कसैले पनि भुल्न सकिन्न । यस प्रकारका पाठ्य सामग्रीको अपेक्षा हामी जस्ता अन्य नारी, बाल- बालिका, वृद्धवृद्धा, असक्त, अपांग सम्पूर्णले गरेको हुनु पर्छ भन्ने लागेको छ । किनकि, तीस वर्षे लामो यात्रामा मानव समुदाय भित्र हुने गरेका भेदभाव, थिचो-मिचो, दुःखी, गरीब निमुखाको पक्षमा सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाले निर्भिकताका साथ आवाज उठाइरहेको कसैबाट छिप्न सक्ने स्थिति छैन । जसले हरेक वर्ग, समुदाय, पीडित, उपेक्षितका निम्ति भइरहेको असमान व्यवहार र विभेदको कार्य सम्पादन बारे समेत छर्लङ्ग पादै आएको छ । त्यस्ता कार्य हामी जस्ताको निमित अति सान्दर्भिक र उपयोगी भएको छ । अतः यस प्रकारको सन्दर्भले देशको राजनीतिक पार्टी विशेष गरी राज्यसत्तासमेत सुसूचित हुनको साथै असमानता अनि विभेद गर्न नहुने कुरामा दवाब पर्छ भन्ने लागेको छ । जसको निमित्त सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकालाई साधुवाद छ !

-अञ्जना राजवंशी -भद्रपुर-५, भ्रापा, कमला गुरुङ - रुम्जाटार, ओखलढुंगा, डम्बर कुमारी लेप्चा -फिक्कल, इलाम, राधिका चाम्लिङ -बुइपा, खोटाङ, चेतमाया लिम्बू-फेदेम, पाँचथर ।

हार्दिक आभार तथा धन्यवाद

श्री सम्पादकज्यू

हामी सबैलाई सूचना प्रदान गर्ने सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबार हरेक नेपाली जनसमुदायको निमित्त लोकप्रिय बन्न सक्ने गरी अभै अगाडि बढ्न सक्नु पर्छ । त्यसर्थ सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबार साँच्चै भन्ने हो भने, अन्य अखबारहरूको तुलनामा निकै समानुपातिक, समावेशी चरित्र हुनका साथै निष्पक्ष, निडर, सशक्त, मुक्तिकामी अभियानका कै रूपमा सत्य, तथ्य विचार उठाउँदै आएको हाम्रो ठहर छ । त्यसरी नै आउँदो दिन, महिना, वर्ष, दशक सम्म पनिअधि बढ्न सफल, सक्षम बन्न सकोस भन्ने शुभेच्छा प्रकट गर्न चाहन्छौ । देशमा हुने गरेका एकल जाति, भाषा, धर्म, संस्कार जस्ता पक्षको हालिमुहाली रहिरहेको अवस्थामा सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारले प्रष्टसँग उजागर गर्दै आएको छ भन्ने हाम्रो प्रष्ट बुझाई छ । जुन लगनशीलता अनि प्रयत्न प्रति हामी हार्दिक आभार तथा धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छौ । यस सम्बन्धमा संघीय नेपालको बहुजातीय पीडित जनसमुदायहरूले पनि राम्ररी अध्ययन मनन गरेको हुनुपर्छ भन्ने हाम्रो बुझाइ छ । यद्यपि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको जुन टिम छ, जसले निरन्तर तीस वर्षयता देखि देशको वास्तविक र यर्थाथपरक वस्तुस्थितिलाई प्रकाशन गर्दै आएको छ । ती सब ववस्तु स्थिति प्रति हामी जस्ता उत्पीडित, उपेक्षित आमजनसमुदायले गम्भीर भएर बुभ्न जरूरी छ भन्ने हामीलाई लागेको छ, धन्यवाद !!

-अरुण कृष्ण चाम्लिङ -दिक्तेल, खोटाङ, कर्णजित लोहोरुङ - केरखा, भ्रापा, चन्द्रमान तामाङ -मातातिर्थ, काठमाडौं, दौलत नेम्वाङ -इलाम -५, इलाम शंकरदेव विश्वास -दुहवी, सुनसरी ।

चीनको चित्ताङ्शान नगरपालिकाका उपप्रमुख वाङ ह्वामिङ भक्तपुरमा

काठमाडौँ - भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिसँग जनवादी गणतन्त्र चीनको चिङ्गाङ्शान नगरपालिकाका उपप्रमुख वाङ ह्वामिङले आइतबार भेट गरेका छन् ।

सांस्कृतिक नगर भक्तपुरमा स्वागत गर्दै नगर प्रमुख प्रजापतिले नेपाल र चीनबीचको ऐतिहासिक सम्बन्ध वर्तमानमा विभिन्न आयामसहित घनिष्ट हुँदै गएको बताउँदै उच्च तहका चिनियाँ प्रतिनिधिमण्डलहरूको नेपाल भ्रमण अत्यन्त स्वागतयोग्य भएको बताए ।

नेमकिपा वैज्ञानिक समाजवादमा विश्वास गर्ने पार्टी भएको बताउँदै उनले नेमकिपाका जनप्रतिनिधिले देश र जनताको निःस्वार्थ सेवा गरिरहेको जानकारी गराए ।

भक्तपुर नपाले शिक्षा र स्वास्थ्य जस्ता आधारभूत विषयलाई प्राथमिकतामा राख्दै काम गरिरहेको बताउँदै उनले भक्तपुर नपाले ख्वप

विश्वविद्यालय स्थापना गर्ने उद्देश्यअनुरूप काम गरिरहेको जानकारी दिए ।

चिङ्गाङ्शान नगरपालिकाका उपप्रमुख ह्वामिङले भक्तपुरको न्याना स्वागत र व्यवस्थित अवलोकनको निम्ति धन्यवादज्ञापन गर्दै दुई नगरबीच मैत्रीपूर्ण सहरको सम्बन्ध स्थापित गरी विभिन्न विषयमा सहकार्य गरी अगाडि बढ्न सकिने धारणा राखेका थिए ।

चिङ्गाङ्शान चीनको च्याङ्सी प्रान्तको दक्षिण पश्चिम क्षेत्रको महत्वपूर्ण नगर भएको बताउँदै उनले पर्यटन र संस्कृतिमा भक्तपुर र चिङ्गाङ्शानबीच धेरै विषयमा समानता रहेको बताए । उनले चिङ्गाङ्शान चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी र चिनियाँ जनगणतन्त्र सुरु गरेको ठाउँ भएको वपन जाकारी दिए ।

टोलीलाई भक्तपुर नगरपालिकाका उपप्रमुख रजनी जोशीले स्वागत गरेको थियो । सोही

क्रममा भक्तपुरका सांस्कृतिक तथा ऐतिहासिक सम्पदाहरूको अभिरूचिपूर्वक अवलोकन गरेको थियो । साथै टोलीले भक्तपुर नपाबाट सञ्चालित ख्वप इन्जिनियरिङ कलेज, ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङ, ख्वप अस्पताल, ख्वप कलेज, ख्वप मावि र ख्वप कलेज अफ ल समेतको स्थलगत अवलोकन गरेको थियो ।

भेटमा चिङ्गाङ्शान नगरपालिकाका मुख्य प्रशासक लोङ ल्यानट्वाउ, माओपिङ नगर समितिका पार्टी सचिव लि स्याओफेङ, चिङ्गाङ्शान नगर स्वास्थ्य कमिसनका निर्देशक, चिङ्गाङ्शानका उपनिर्देशक ऊ जुआनजुआनलगायतको उपस्थिति रहेको थियो । भेटमा नगर प्रमुख प्रजापति र उपप्रमुख ह्वामिङबीच उपहार आदानप्रदान भयो ।

खेलकुद

फ्रान्स जिब्राल्टरमाथि कीर्तिमानी १४ गोल

एजेन्सी - युरो छनोट अन्तर्गतको खेलमा फ्रान्सले जिब्राल्टरलाई १४-० गोलले पराजित गरेको छ । फ्रान्सको अलिनेज रिभेरा स्टेडियममा भएको खेलको तेस्रो मिनेटमा फ्रान्सले अग्रता लिएको थियो । जिब्राल्टरका इथान सान्तोषले आत्मघाती गोल गर्दा फ्रान्स तेस्रो मिनेटमै अग्रता लिन सफल भएको थियो । जिब्राल्टरविरूद्धको खेलमा केलियन एम्बाप्पेले ह्याट्रिक गरे ।

लगत्तै चौथो मिनेटमा मार्कस थुरामले गोल गर्दै अग्रता दोब्बर बनाए। १६औँ मिनेटमा वारेन जङ्गर इमरीले गोल थपे। १८ औँ मिनेटमा इथान सान्तोष रातो कार्ड खाँदै बाहिरिएपछि जिब्राल्टर १० खेलाडीमा समेटिएको थियो।

त्यसपछि ३० औँ मिनेटमा केलियन एमबाप्पे, ३६ औँ मिनेटमा किंस्ली कोमन, ३७ औँ मिनेटमा युसुफ फोफनले गोल गर्दै फ्रान्सले हाफअधि ७-० को अवस्थामा पुर्‍याए।

दोस्रो हाफको ६३ औँ मिनेटदेखि फ्रान्सले जिब्राल्टरमाथि गोल वर्षा सुरू गर्‍यो। ६३ औँ मिनेटमा एड्रियन राबिओट, ६५ औँ मिनेटमा किंस्ली कोमन, ७३ औँ मिनेटमा उसमाने डेम्बेले, ७४ औँ र ८२ औँ मिनेटमा र ओलिभर जिराउडले ८९ औँ र इन्ज्युरी समयमा गोल गर्दा फ्रान्सको खातामा १४ गोल जोडिएको हो।

युरोकप छनोटको समूह ‘बी’मा रहेको फ्रान्स ७ खेलमा ७ जित निकाल्दै २१ अंकका साथ तालिकाको शीर्ष स्थानमा छ। दोस्रो स्थानमा रहेको नेदरल्याण्ड्स ७ खेलमध्ये ५ खेल जितेर १५ अंकसहित दोस्रो स्थानमा छ। ग्रीस, आयरल्याण्ड र जिब्राल्टर क्रमशः तेस्रो, चौथो र पाचौँ स्थानमा छ। फ्रान्स र नेदरल्याण्ड युरोकपमा छनोट भइसकेका छन्।

विश्वकप छनोटमा ब्राजिल र अर्जेन्टिनाको हार

एजेन्सी - फिफा विश्वकप २०२६ अन्तर्गत दक्षिण अमेरिकी छनोटमा पूर्व च्याम्पियनद्वय ब्राजिल र अर्जेन्टिना पराजित भएका छन् । शुक्रबार विहान भएको खेलमा अर्जेन्टिनालाई उरुग्वे तथा ब्राजिललाई कोलम्बियाले पराजित गरेका हुन् । घरेलु मैदानमा हार बेहोरेको अर्जेन्टिनामाथि उरुग्वेले दुवै हाफमा एक एक गोल गर्दै २-० गोलको जित निकाल्यो ।

उरुग्वेका लागि रोनाल्ड अराउजोले ४१ र डार्विन नुजेजले ८७ मिनेटमा गोल गरेका थिए । यता ब्राजिललाई कोलम्बियाले २-१ गोलले पराजित गरेको छ । घरेलु मैदानमा जित निकाल्ने क्रममा कोलम्बियाका लुइस डियाजले दुई गोल गरे । उनले ७५ र ७९ मिनेटमा गोल गर्दै कोलम्बियालाई पुनरागमन जित दिलाए ।

त्यसअघि ब्राजिलका मार्टिनेलीले चौथो मिनेटमा गोल गर्दै आफ्नो टिमलाई सुरुवाती अग्रता दिलाएका थिए । छनोटमा हारपछि पनि अर्जेन्टिना शीर्ष स्थानमै छ। अघिल्ला चार खेलमा लगातार जित निकालेको अर्जेन्टिनाको १२ अंक छ । यता उरुग्वे दोस्रो स्थानमा उक्लियो। उसको १० अंक छ भने कोलम्बिया ९ अंकसहित तेस्रो स्थानमा पुग्यो। भनेनेजुएला ८ अंकसहित चौथो स्थानमा रहदा ब्राजिल भने ७ अंकसहित पाँचौ स्थानमा भरेको छ ।

मैत्रीपूर्ण दौडमा भाग लिन चार्टर विमान

काठमाडौँ - नेपाल र चीनबीच मैत्रीपूर्ण सम्बन्ध प्रवर्द्धन गर्न पोखरामा दुई देशका धावक एकसाथ दौडिने भएका छन् । पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय माउण्टेन क्रस कन्ट्री प्रतियोगिताका नाममा दुई देशका धावक एकसाथ दौडिने आयोजकले बताएका हुन् । नेपालका लागि चिनियाँ राजदूतावास काठमाडौँ, पोखरा महानगरपालिका र नेपाल पर्यटन बोर्डको संयुक्त आयोजनामा मैत्रीपूर्ण दौड प्रतियोगिता आयोजना गरिएको हो ।

प्रतियोगितामा चीनका १० टिम र नेपाली १० टिम सहभागी हुनेछन् । एउटा टिममा ३ जनाका दरले प्रतियोगितामा ६० जना सहभागी हुने प्रतियोगिता संयोजक विश्वशंकर पालिखेले बताए । यही मंसिर ९ गते हुने प्रतियोगितामा धावकहरूले दौड, साइक्लिङ र फेवातालमा बोटिङ गरी ४० किलोमिटर पार गर्नुपर्नेछ । फेवाताल किनार बाराहीघाटबाट सुरू हुने प्रतियोगिता डेभिड फल हुँदै विश्व शान्ति स्तुप पुगेर फेवातालमा बोटिङ गरी फेरि बाराहीघाट आएर अन्त्य हुने प्रतियोगिता संयोजक पालिखेले बताए ।

नेपाल र चीनका खेलाडीबीच हुने मैत्रीपूर्ण प्रतिस्पर्धाका साथै व्यक्तिगत दौड प्रतियोगिता ३८ किलोमिटर, आम नागरिकका लागि पब्लिक इभेन्ट ५ किलोमिटर र विद्यार्थीका लागि ५ किलोमिटर दौड प्रतियोगिता पनि राखिएको छ ।

नेपाली र चिनियाँ धावकबीच हुने प्रतियोगिताका प्रथम हुने टिमले ३ लाख ६० हजार रुपैयाँ, दोस्रोले २ लाख ८८ हजार रुपैयाँ, तेस्रोले २ लाख १६ हजार रुपैयाँ, चौथो टिमले १ लाख ४४ हजार रुपैयाँ र पाँचौँ हुने टिमले ९० हजार रुपैयाँ पुरस्कार पाउनेछन्।

व्यक्तिगत स्पर्धामा प्रथमले १ लाख ४४ हजार रुपैयाँ, दोस्रोले १ लाख ८ हजार रुपैयाँ, तेस्रोले ५४ हजार रुपैयाँ पुरस्कार पाउनेछन्। व्यक्तिगत स्पर्धामा चौथोदेखि १० औँ तहमा आइपुग्ने धावकलाई पनि नगद पुरस्कारको व्यवस्था गरिएको छ। यस्तै, विद्यार्थीको प्रतिस्पर्धामा पनि नगद पुरस्कारको व्यवस्था गरिएको संयोजक पालिखेले बताए।

पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय माउण्टेन क्रस कन्ट्री प्रतियोगितामा सहभागी हुन खेलाडी, अफिसियल र अन्य पाहुना गरी एक सय चार जना चिनियाँ पोखरा आउँदैछन् । हिमालयन एयरलायन्स चार्टर उडान गरी उनीहरू पोखरा आउन लागेको संयोजक पालिखेले बताए।

‘दौड प्रतियोगितामा भाग लिन चिनियाँ खेलाडी चीन सरकारकै सहयोगमा चार्टर उडानमार्फत् पोखरा आउँदै छन्,’ उनले भने, ‘ हिमालयन एयरलायन्स दोस्रो पटक पोखरामा चार्टर उडानमार्फत् ल्याण्ड हुँदैछ।’

यसअघि असार ८ र ९ गते पोखरामा आयोजित चिनियाँ ड्रागन बोट रेसमा भाग लिन चिनियाँ खेलाडी विमान चार्टर गरी पोखरा आएका थिए। प्रतियोगिता सफल बनाउन २२ वटा उपसमिति गठन गरिएको छ। चीनको युनान माउण्टेनियरिङ एण्ड आउटडोर स्पोर्ट्स एसोसिएसन र होटल एसोसिएसन पोखरा सहआयोजक भएको प्रतियोगितामा नेपाली र चिनियाँ संघसंस्थाले सहयोग गरेका छन् ।

काठमाडौँ - सरकारले हालसालै सामाजिक सञ्जालको प्रयोगलाई व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका २०८० सार्वजनिक गरेको छ । मी न्वपरिषदद्वारा स्वीकृत सो निर्देशिका भरखरै सार्वजनिक गरिएको हो । यसरी सार्वजनिक गरिएको निर्देशिका सामाजिक सञ्जालको प्रयोगलाई व्यवस्थित गर्न सामाजिक सञ्जालका प्लेटफर्म सञ्चालन र प्रयोगकर्ताको स्वनियमनल।ाई प्रवर्द्धन गर्न सो निर्देशिका जारी गरिएको हो । सरकारले विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार ऐन २०६३ को दफा ७९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी उक्त निर्देशिका जारी गरेको हो ।विभिन्न १५

प्रहरी गतिविधि: लागू औषध कारोबार अभियोगमा पक्राउ

काठमाडौँ - भ्पापाको मेचीपुल र सुकुम्बासी टोलबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगरसहित दुईजना शनिवार दिउँसो पक्राउ परेका छन् । पक्राउ पर्नेहरूमा मेचीनगर नगरपालिका-१० धुलाबारी बस्ने २० वर्षीय रोहित कुमार पोदार र शिवसताक्षी नगरपालिका-१ बस्ने २९ वर्षीया कमला राउत रहेका छन् ।

लागूऔषध नियन्त्रण व्यूरो काँकरभिट्टाबाट खटिएको प्रहरीले रोहित कुमार पोदारलाई मेचीनगर नगरपालिका-६ मेचीपुलबाट ३ ग्राम ३ सय मिलिग्रामसहित पक्राउ गरेको हो । साथै प्रहरी चौकी टाघनडुब्वा र बिओपी टाघनडुब्वाबाट खटिएको संयुक्त टोलीले कमला राउतलाई भापा गाउँपालिका-४ स्थित सुकुम्बासी टोल जाने बाटोबाट १ ग्राम ७ सय ७० मिलिग्राम अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगरसहित पक्राउ गरेको हो । यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यसै गरी स्याङजा, वालिङ नगरपालिका-१ खहरेस्थित सडकम।रामवाच्छाबाट खहरेतर्फ जाँदै गरेको लु.१ ह ३६८ नम्बरको अटो अनियन्त्रित भई शनिबार दिउँसो दुर्घटना हुँदा अटोमा सवार रूपन्देही तिलोत्तमा नगरपालिका-१० कान्छीबजार बस्ने ओम बहादुर लम्साल क्षेत्रीकी छोरी १६ महिनाकी कायरा क्षेत्रीको मृत्यु भएको छ ।

वटा बुँदाहरु निर्देशिकामा रहेका छन् ।

सामाजिक सञ्जाल प्रयोगकर्ताले बेनामी वा छद्मवेशी पहिचान (फेक आइडी, पेज, ग्रुप) सिर्जना गर्ने, बेनामी वा छद्मवेशी पहिचान (फेक आइडी, पेज, ग्रुप) मार्फत विषयवस्तु (कन्टेन्ट) उत्पादन गरी सेयर गर्ने वा अरूको विषयवस्तु (कन्टेन्ट) सेयर गर्ने वा टिप्पणी (कमेन्ट) गर्ने वा कल गर्ने, कुनै व्यक्ति, समुदाय, जातजाति, लिङ्ग, धर्म, उमेर, वर्ण, वर्ग, पेशा, सम्प्रदाय, वैवाहिक अवस्था, पारिवारिक अवस्था, शारीरिक तथा मा। नसिक अवस्था, उत्पत्ति, यौनिक अत्यसंख्यक, भाषाभाषी तथा कानुनले संरक्षण गरेका अन्य समूह

त्यसैगरी बाराको पचरौता नगरपालिका-८ वाजेपट्टीस्थित सडकमा हनैयाबाट कलैयातर्फ जाँदै गरेको ना.४६ प ६९७५ नम्बरको मोटरसाइकलको ठक्करबाट पैदलयात्री सोही ठाउँ बस्ने ४० वर्षीया अनिला देवी चौधरीको शनिबार दिउँसो मृत्यु भएको छ । ठक्करबाट गम्भीर घाइते भएकी उनको एलएस न्यूरो अस्पताल परवानीपुरमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । हाल फरार मोटरसाइकल चालकको प्रहरीले खोजी गरिरहेको छ ।

यसैगरी बारा, कलैया उपमहानगरपालिका-१२ धर्मनगर स्थित सडकमा मटिअर्वाबाट जोतपुरतर्फ जाँदै गरेको बिआर ०५ एडि ६८०० नम्बरको मोटरसाइकल आफै अनियन्त्रित शनिबार राति दुर्घटना हुँदा मोटरसाइकलमा सवार सोही ठाउँ बस्ने ३५ वर्षीय गोविन्द केसरीको मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको एलएस न्यूरो अस्पताल परवानीपुरमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । साथै दुर्घटनामा घाइते भएका मोटरसाइकल चालक समेत २ जनाको सोही अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ ।

त्यस्तै धनुषाबाट प्राप्त समाचार अनुसार बिदेह नगरपालिका-७

मुलुकको हरेक प्रदेश, जिल्ला महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका,

नगरपालिका, गाउँपालिकाका अतिरिक्त शिक्षण संस्था, वित्तीय संस्था,

कलकारखाना, सरकारी तथा अर्धसरकारी कार्यालयहरुमा भरपर्दो र

सुरक्षित तवरबाट सुरक्षा प्रदान गर्न गराउन वा पहराको लागि

गोल्डेन त्रिशक्ति सर्भिस प्रा.लि.लाई सधैँ सम्भन्नुहोस् ।

गोल्डेन त्रिशक्ति सेक्युरिटी सर्भिस प्रा.लि.

प्रधान कार्यालय

प्रदेश नं. १, इटहरी, सुनसरी,

फोन नं. ०२५-५८४०९६, मो. ९८४२११८८०८

टिकटक..

मोबाइल मार्केटिङ तथा एपहरूको डेटाबारे जानकारी राख्ने स्टार्टआइओका अनुसार नेपालमा टिकटकका साढे १३ लाख प्रयोगकर्ता थिए। जसमध्ये १८ वर्षदेखि २४ वर्ष उमेर समूहले ४६ दशमलव ८ प्रतिशत र २४ वर्षदेखि ३४ वर्षसम्मकाले ४७ दशमलव ५ प्रतिशत हिस्सा ओगटेका थिए। यसअनुसार टिकटकका लगभग सबै प्रयोगकर्ता युवा थिए।

तर सरकार भने प्रतिबन्ध गर्नुपर्ने वाध्यता नै आइलागेको बताउँछ्न्। सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयका सहसचिव नेत्रप्रसाद सुवेदी टिकटक नेपालको कानुन अनुसार चल्न नमानेको बताउँछन्।

‘नेपालमा चलनको लागि नेपाली नियम कानुन समेत मान्न सहमत नरहेको उनीहरूको सिद्धान्तले देखाउँछ,’ उनले भने, ‘ टिकटकले नै लेखेको पत्र हर्ने हो भने पनि आफैँमा अराजक देखिन्छ। त्यस्तै, छाडा विषयहरु त नियमन नै गर्न नसक्नेगरी बढेको थियो। त्यसकारण बन्द गरिएको हो र बन्द नै रहने छ।’

टिकटकले भने नियामक निकाय नेपाल दुरसंचार प्राधिकरणलाई पत्र लेख्दै नेपालका चासोहरु सम्बोधन गर्न तयार रहेको बताएको छ।

पत्रमा भनेको छ, ‘टिकटकले नेपालको घरेलु कानुनविपरीतका सामग्री हटाउने गरी सरकारले सिधै अनुरोध गर्न सक्ने गरी पहुँच दिएको छ।’ सरकारका थप चासो भए आफू सम्बोधन गर्न तयार रहेको पनि पत्रमा स्पष्ट पारेको छ।

सन् २०२२ को अक्टोबरदेखि गत जुन महिनाको बीचमा टिकटकको सामुदायिक निर्देशिका उल्लंघन गरेका २९ लाख ८० हजार भिडिओ हटाइसकेको तथ्य पनि टिकटकले पत्रमा उल्लेख गरेको छ।

साथै गत अगस्ट २९ मा डिजिटल सेवा करदाताको रुपमा पनि दर्ता भइसकेको पत्रमा खुलाएको छ। तर अहिले सम्म टिकटकको आम्दानी कर भने असुल हुने प्रक्रियामा मात्रै गएको छ।

तीन महिनाअघि मात्रै दर्ता भएको र चालु आर्थिक वर्षपछि मात्रै यस्ता सामाजिक सञ्जालको आम्दानीको कर संकलन गर्ने प्रक्रिया सरकारले थालेको हो। विद्युतीय सेवा कर (डिजिटल सर्भिस ट्याक्स) सम्बन्धी कार्यविधि २०७९ सरकारले लागू गरेको छ।

जसमा नेपालमा सेवा दिएवापत कर तिर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यविधि अनुसार रेमिड सेवा, विज्ञापन सेवा, चर्लाचर्त, टेलिभिजन, संगीत, ओभर द टप (ओटीटी), क्लाउड सेवा, मोबाइल एप्लिकेसनसम्बन्धी सेवा दिने विदेशी कम्पनीले नेपालमा दर्ता भएर सेवा दिनुपर्ने व्यवस्था छ । यही मापदण्ड अनुसार टिकटक पनि दर्ता भएको हो।

आन्तरिक राजस्व विभागका अनुसार यस्ता कम्पनीहरु १० वटा रहेको र तिनले अहिलेसम्म १२ करोड रुपैयाँ कर तिरेका छन्।

टिकटक आफैँले कुनै सामग्री प्रसारण वा प्रकाशन गर्ने नभई व्यक्तिका लागि माध्यम वा मञ्च मात्र उपलब्ध गराएको जिकिर गरिएको छ । यदि कसैले सामाजिक सद्भावमा खलल पुग्ने वा अन्य गैरकानुनी कार्य गरेमा त्यही व्यक्तिलाई जवाफदेही तुल्याउनुपर्ने र कारवाहीको दायरामा ल्याउनुपर्ने तर्क रिटमा गरिएको छ ।

कोशीले....

आग्रह गरेको छ । प्रदेश सरकार भौतिक विकाससँगसँगै मानवीय विकासको लक्ष्यमा लागेको जनाउँदै यस कार्यमा साथ दिन जनतासँग आग्रह गरे ।

कार्यक्रममा पथरी शनिचरे नगरप्रमुख मोहनप्रसाद तुम्बापोले मनमोहन गान्धी मार्ग र पथरी डायनिया सडकखण्डले अभै पूर्णता नपाएको जानकारी गराए । उनले “योजना अलपत्र भएका कारण जनताले सास्ती खेप्नुपरेको छ । जनताको स्वास्थ्यमा समस्या उत्पन्न गराएको छ । सर्वसाधारणले बख्सांमा हिलो र हिउँदमा धुलोको समस्या खेप्दै आउनुपरेको छ ,”

नगरप्रमुखले भारतको सिक्दीवाट सुनवर्षी नगरपालिका, पथरी शनिश्चरे हुँदै मिकलाजुङ पाँचथर जोड्ने सडक निर्माणमा पनि

चासो राखिदिन अनुरोध गरे ।

कार्यक्रममा मोरङ क्षेत्र ३ (१)का प्रदेशसभा सदस्य मानबहादुर लिम्बू प्रदेश सरकारका सहरी तथा भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयका इन्जिनियर अजय श्रेष्ठसमेतको उपस्थिति थियो । गणेश अम्बिका प्रतिष्ठान अध्यक्ष पशुराम कार्कीको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा वडा नं ४ का वडाध्यक्ष लोककिरण न्यौपानेले वडाका गतिविधिबारे जानकारी दिएको थियो ।

सो भवन निर्माणका लागि सोही वडा निवासी गणेश भण्डारी र अम्बिका भण्डारी दम्पतीले आफ्नो विवङ्गत छोराको सम्झानामा पाँच कठ्ठा जमिन दान गर्नुभएको छ । उक्त भवन जिपी बिल्डर्स कम्पनीले रु एक करोड ४४ लाख ६१ हजार १३ मा निर्माण सम्पन्न गर्ने सम्झौता गरेको छ । दुईतले भवनको विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन रु सात करोडको तयार भएको थियो ।

जनताको..

शासकले त्यसरी सोच्छ भने त्यसको अन्त्य हुन्छ । आत्तिनु पर्दैन ।”

देशमा अब राजतन्त्र फर्कने कुरा सम्भव नरहेको उनले बताए । उनले सम्पूर्ण कम्युनिस्ट एक ठाउँमा उभिनुपर्नेमा पुनः जोड दिए ।

रानीपोखरीमा....

जनमत पाटीका अध्यक्ष डा. सिके राउतले आक्रोश व्यक्त गरेका छन् । सामाजिक सञ्जालमाफत उनले रानी पोखरीमा मधेसीहरूले छठ मनाउन नपाएको भन्दै उनले आक्रोश व्यक्त गरेका हुन् ।

गत वर्ष समेत छठ पर्वका लागि रानीपोखरीमा अनुरोध गरिएको थियो । तर, महानगरले पुनर्निर्माणको कार्य नसकिएको भन्दै छठ पर्व मनाउन दिएको थिएन । यो वर्ष पुनर्निर्माणको कार्य सकिए पनि महानगरले छठ पर्व मनाउने अनुमति नदिएको हो ।

छठ पर्व मनाउन अनुमति दिन काठमाडौँ महानगरपालिकासँग अनुरोध गरिएको थियो । तर, महानगरले अनुमति नदिएको मेयर बालेन शाहका स्वकीय सचिव भूपदेव शाहले जानकारी दिएका छन् ।

‘रानी पोखरीमा स्थानीयबाट प्रस्ताव आएन । पहिला पनि त्यो ठाउँमा छठ पर्व मनाउने गरिएको होइन । रानीपोखरी भाइटीकाको लागि मात्र हो,’ उनले भने ।

अर्को कुरा रानीपोखरीमा छठ पर्व मनाउन दिन माग गर्दै महानगरमा अनुरोध गरिएपनि आयोजकको नाममा गरिएको अनुरोधमा व्यापारिक प्रयोजनको प्रस्ताव आएको उनको भनाइ छ ।

‘जुन प्रस्ताव आएको थियो, त्यसमा पुरै लिस्टसहित आएको थियो । त्यसमा यो काम गरेको यति पैसा लिने, विज्ञापन गरेको यति पैसा लिने भनेर आएको थियो । त्यसमा व्यापारिक असत्य भएर नदिएको हो’ शाहले भने ।

सम्भव नै नभएको प्रस्ताव आएको र त्यसमा स्थानीय वडा कार्यालयमाफत समेत प्रस्ताव नआएको उनको भनाई छ । ‘ वडामाफत समन्वय गर्न भनेर पठाइएको थियो । वडा माफत प्रस्ताव नै आएन । वडाले पनि विविध कारणले प्रस्ताव नगरेको होला । वडाकै नेतृत्वमा कमलपोखरीमा अगाडि बढेको छ । गौरीघाटमा पनि वडा नम्बर ८ को नेतृत्वमा नै भइरहेको छ । तर, त्यहाँ वडामाफत नआएपछि महानगरले अनुमति नदिएको हो,’ उनले भने ।

सार्वजनिक सम्पति भोगचलन गरेर विविध शीर्षकमा पैसा लिएर त्यसको आर्थिक लाभ लिने देखिएपछि महानगरले नदिएको उनको भनाई छ ।

क्याम्प..

अनुसार अवरोध हटाउने क्रममा शसस्त्र प्रहरीका प्रहरी निरिक्षकले एक जना आन्दोलनकारी बुद्ध महिलालाई मरसन्त हुने गरी पिटेको बताएका छन् । तर यो समाचार तयार पारिन्जेलसम्म त्यहाँ घाइते भएकाहरूको नाम र ठेगना खुल्न सकेको छैन ।

समान नेपालका प्रवक्ता

आरके तामाङका अनुसार केही आन्दोलनकारीहरूलाई पक्राउ गरी अज्ञातस्थल तर्फ लिएको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा आधा दर्जन हुन सक्ने उहाँले बताउनु भयो । यस सम्बन्धि स्वतन्त्र पुष्टी अभै हुन सकेको छैन ।

शसस्त्र प्रहरीको क्याम्प बनाउन नदिने पक्षले राती अवेर सम्म फेस बुक लाइभ गरेका थिए । लाइभमा देखाइए अनुसार आन्दोलनकारीहरूले राती प्रहरीको क्याम्प व्यवस्थापन गर्न आग्रह गरिरहेका थिए । उनीहरूले प्रहरीलाई रातीको खाना र बस्ने व्यवस्था बाटोमा गर्न आग्रह गरिरहेका थिए । तर शसस्त्र प्रहरीको तर्फबाट गन्तव्यस्थलमा पुगेर मात्र आफ्नो यात्रा टुंगिने बताइरहेका थिए । प्रहरी र आन्दोलनकारी बीचको फ़डपस्थल सवस्टेशन निर्माणस्थलको आधा किलोमिटर दुरीमा मात्र पर्दछ । क ा ठ म ा ड ा क ा

शंखरापुर नगरपालिका वडा नम्बर ३ लप्सीफेदीमा सिन्धुपाल्चोक, दोलखा र रामेछाप बेसन तामाकोसी र सुनकोसी नदी जलाधार क्षेत्रमा निर्माण भएका जलविद्युत आयोजनाहरूको विद्युत काठमाडौं लगायतमा वितरणका लागि त्यहाँ ४००, २२० र १३२ केभीका सवस्टेशन बन्ने योजना बनेको छ । तर स्थानीयवासीहरु सवस्टेशन निर्माणले आफ्नो थातवास उठ्नसक्ने भन्दै प्रस्तावित स्वस्टेशन अत्यन्त स्थानान्तरण गर्नु पर्ने ३२२ दिन देखि लगातार आन्दोलनमा छन् ।सवस्टेशनका लागि बोफेनी भनिइने लप्सीफेदीमा पटकपटकको अघिग्रहणबाट ७० जना जग्गाधनीको एक सय ७० रोपनी जग्गा प्राधिकरणले लिइसकेको भएतापनि मुआव्या बुझ्ने जग्गाधनीहरु नै आफ्नो जमिन फिर्ता माग्दै आन्दोलनमा उत्रिए पछि सवस्टेशन निर्माणमा थप जटिलता थपिएको छ ।

माइतीघर...

होइन, काठमाडौँका कुनै पनि स्थानमा एउटै समय र मितिमा दुई पक्षको कार्यक्रम गर्न नमिल्ने तर वैकल्पिक स्थानमा गर्न आग्रह गर्ने बताए ।

वैकल्पिक स्थानका रुपमा तीनकुने, खुलामञ्च, नारायण चौर, माछापुखरी, कीर्तिपुर लगायतका क्षेत्रमध्ये एक रोज्न पनि भनिएको छ ।

स्रोतका अनुसार, जिल्ला प्रशासन कार्यालयले दुवै पक्षलाई छलफलका लागि समेत बोलाएको छ । त्यसक्रममा कार्यक्रमका लागि वैकल्पिक स्थान रोज्न निर्देशन दिने प्रशासनको तयारी छ ।

युवा संघले ७ गते आफ्नो कार्यक्रम रहेको भन्दै शान्ति सुरक्षा माग गर्दै निवेदन दिइसकेको छ । दुर्गा प्रसाईं नेतृत्वको राष्ट्र, राष्ट्रियता, धर्म, संस्कृति र नागरिक बचाउ अभियान भने प्रशासन पुगेको छैन । यद्यपि, छलफलका लागि दुवै पक्षलाई प्रशासनले बोलाइसकेको छ ।

‘उहाँहरूलाई सार्वजनिक घोषणा गरेको भएपनि एकै मिति, समय र स्थानमा कार्यक्रम गर्न दिन सकिन्न’, प्रजिअ बस्नेत भन्छन्, ‘ त्यसैले दुवै पक्षलाई छलफलका लागि बोलाइसकेका छौं ।’

स्रोतका अनुसार, युवा संघ र दुर्गा प्रसाईं पक्ष आमनेसामने हुँदा सिर्जना हुनसक्ने सम्भावित परिस्थितिवारे गृह मन्त्रालयमा आइतबार छलफल भएको छ ।

उपत्यकाका तीन वटै जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी, प्रहरी प्रमुखसहितको बैठक गृहसचिव दिनेश भट्टराईले बोलाएका हुन् । स्रोतका अनुसार, फ़ण्डे तीन घन्टासम्म चर्लेको बैठकमा सीडीओ र सुरक्षा अधिकारीहरूले माइतीघर मण्डललाई निषेधित क्षेत्र तोक्नुपर्ने राय दिएका थिए । उग्र भिड माइतीघर मण्डल पुगेर तनावको स्थिति सिर्जना भए परिस्थिति नियन्त्रणबाहिर जानसक्ने भन्दै माइतीघर मण्डललाई निषेधित क्षेत्र तोक्न उनीहरूले सुझाव दिएका हुन् ।

‘कार्यक्रम त माइतीघरमा दुवै पक्षलाई गर्न दिने हुँदैन भन्नेमा सबैको एकमत रह्यो’, छलफलमा सहभागी एक अधिकारीले भने, ‘ माइतीघर मण्डललाई समेत निश्चित दिन तोकेर निषेधित क्षेत्र घोषणा गर्नपर्ने मत बलियो गरी

उठेको छ ।’

तत्कालिन केपी शर्मा ओली नेतृत्वको सरकारले माइतीघर मण्डलमा प्रदर्शन गर्न नपाउने गरी निषेधित क्षेत्र तोकेको थियो । तर सर्वोच्च अदालतले उक्त निर्णय कार्यान्वयन नगर्न आदेश दिएपछि प्रदर्शनहरु माइतीघर मण्डल केन्द्रित हुँदै आएका छन् । तर, यसपटक सुरक्षा चुनौतीको कारण खुलाएर स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ अनुसार निश्चित समयका लागि निषेधित क्षेत्र तोक्न सकिने अधिकारीहरूले बताएका छन् ।

युवा संघले आफ्नो कार्यक्रमलाई ‘मूल्यवृद्धि, भ्रष्टाचार, जातीय सद्भाव र जुनसुकै अराजकताविरुद्ध’को प्रदर्शन भनेको छ । प्रसाईंले नागरिक मुक्ति आन्दोलन भन्दै व्यवस्था बदल्ने प्रदर्शन भनेका छन् ।

कर्मचारी....

वजेसम्म सञ्चालन हुनेछ । लोकसेवा आयोगको तयारी कक्षामा पाठ्यक्रम अनुसार तीनवटै लिखित पत्रका फ़ण्डे ७० वटा कक्षा सञ्चालन हुनका साथै सहभागीहरूको उतरपुस्तिका परीक्षण गरी पृष्ठपोषण प्रदान गरिने जन(ाइएको छ । किराकमका अनुसार आवेदन दिनेहरु सबैलाई तयारी कक्षामा सहभागी गराइने बताइएको छ ।लोकसेवा आयोगको तयारी कक्षा किराकमले केही वर्षयत(देखि नियमित रुपमा नि:शुल्क रुपमा सञ्चालन गर्दै आएको जनाएको छ ।

व्यवसायीलाई....

लिपिलाई पनि समावेश गरि दिनु हुन हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।’ वडा २७ ले जारी गरेको सुचनामा उल्लेख छ ।

कामपा २७ वडा अध्यक्ष योगेश कुमार खड्गीले आफूले वडाभित्रका चोक, बहाः, गल्लीहरूको नाम नेपाल भाषाको रन्जाना लिपीमा लेख्न सुरु गरेको बताएका छन् ।

हिन्दू....

गरिरहेको चर्चा गर्दै उनले भक्तपुरका विभिन्न टोलहरूमा अर्वास्थित विहार र चैत्यहरूको पुनः निर्माण तथा मर्मत सम्भार गर्दै आएको स्पष्ट पारे ।

बौद्ध दर्शन भौतिकवादी दर्शन भएको र त्यसले संसारलाई हेर्ने दृष्टिकोणमा परिवर्तन ल्याएको उल्लेख गर्दै उनले हरेक कुरालाई भौतिकवादी दृष्टिले व्याख्या र विश्लेषण गर्नुपर्नेमा जोड दिए ।

समाजमा धनी र गरिबवर्ग भएकै कारण धेरै मानिसहरूले दुःख पाइरहेको उल्लेख गर्दै उनले सबैको दुःख अन्त्यका लागि वर्गविहीन समाजको खाँचो रहेको बताए ।

लोभ नगर्नु, पाप नगर्नु, चोरी नगर्नु, अपराध नगर्नु भन्नेजस्ता गौतम बुद्धले २६ सय वर्ष अगाडि दिनुभएको उपदेश आज पनि सान्दर्भिक र आवश्यक रहेको विचार प्रमुख प्रजापतिले व्यक्त गरे ।

आयोजक मुनि विहार भक्तपुर व्यवस्थापन समितिका उपसचिव शिव बालाका अनुसार विदेशवाट विशिष्ट भिक्षुहरू सहभागी भई कठिन चीवर दान कार्यक्रम हुनु दुर्लभजस्तै हो । यसअघि चीवर

शोभायात्रा गरिएको थियो । नगरको खोमा ध्वाका (प्रवेशद्वार) बाट नगर परिक्रमा गरी इनाचोस्थित रहेको मुनि विहारमा टोली पुगेको हो । मुनि विहार दायक सभा भक्तपुर नपा वडा नं ७ इनाचोको आयोजनामा सो कार्यक्रम भएको हो ।

कार्यक्रममा प्रमुख जिल्ला अधिकारी रोशनीकुमारी श्रेष्ठ, मनपा वडा नं ७ का वडा अध्यक्ष उकेश कवांलगायतका विशिष्ट व्यक्तिहरू पनि सहभागी थियो । कठिन चीवर दानले भिक्षु, भिक्षुणी, उपासक, उपासिकाहरूलाई एक ठाउँमा जम्मा हुने अवसर प्रदान गर्दछ । उपसम्पदा भिक्षुहरूले हरेक वर्ष तीन महिनाको वर्षाबास अधिष्ठान विनयपूर्वक सम्पन्न गरेको दिन सङ्घ पवरणा गरेदेखि एक महिनाको अवधिभित्र एउटा विहारमा एकपटक आयोजना गरिने विशेष चीवर दान उत्सवलाई कथिन चीवर दान उत्सव भनिन्छ ।

रौटहत...

इन्डिया लेखिएको छ ।

हतियार सहित मोवाइलको सोमकार्ड, मोवाइल, शोख एजाज अहमदको नाममा जारी गरिएको नार्गायकता समेत बरामद भएको डीएसपी थापाले जानकारी दिए । हतियार बरामदपछि स्थानीयबासिन्दाले ढुङ्गामुढा गर्दा प्रस्तावित सिमा सुरक्षा गुप्त गौर र सुरक्षा वेश देवाहीको गाडीको सिसा फुटेको छ ।

सात...

राम्रो भएका र बहुवा गर्नु नै पर्ने डीएसपीहरूको सूची तयार पारेको छ । प्रधान कार्यालयका अनुसार रिक्त पदको लागि डीएसपीहरु प्रदीप क्षेत्री, अंगुर जिसी, ठकेन्द्र खतिवडा, विनोद धिमिरे, अनिल कुमार खड्का, सन्तोष तामाङ, निरञ्जनदत्त भट्टहरु बहुवाको लागि प्रतिस्पर्धामा छन् । त्यसका अतिरिक्त श्यामबाबु ओलीया, नारायण रन्जितकार पनि प्रतिस्पर्धामा रहेका छन् । यस्तै यादव ढकाल, राजन लिम्बु, अनन्त शर्मा र एकनारायण कोइराला पनि छन् । विगतमा उनीहरूको बहुवा छुटेको भन्दै प्रहरी प्रधान कार्यालयले यसपटक बहुवाको सूचीमा राखिसकेको छ ।

प्रहरी महानिरीक्षक ‘आईजीपी’ वसन्त बहादुर कुँवरले समेत संगठनको मापदण्डअनुसार नै बहुवा हुने अडान राखेपछि शक्तिशाली मानिएका केही प्रहरी अधिकृत हाँकिएको बताइन्छ । ठकेन्द्र खतिवडा सल्यानमा हुँदा विवादित बनेका थिए । तामाङ केपी ओली र कृष्ण सिटौलाको पूर्व पीएसओ थिए । डीएसपी कोइराला चितवनमा हुँदा लेनदेनको विवादमा परका थिए । २०७६ सालतिर कोइरालाले एसपी नआएको समयलाई कमाउने अवसरका रुपमा उपयोग गरेका थिए ।

यौन दुर्व्यवहारका उजुरीमा मिलापत्र गराएर समेत डीएसपी कोइरालाले घुस लिने गरेको आरोप थियो । नारायणगढको शहीद चोकभित्र अर्पिता श्रृंगार पसलका संचालक विमल श्रीवास्तवसँग डीएसपी कोइरालाकै निर्देशनमा घुस असुनी मिलापत्र गराइएकोआरोप थियो । जसमा पीडित भनिएकी विमला थोकर (नाम परिवर्तन) लाई ३ लाख रूपैयाँमा मिल्न दबाव दिएर

बडा प्रहरी कार्यालय नारायणगढका सई रविजार ढकाल र कुलप्रसाद अधिकारीले ५ लाख घुस लिएर कोइरालालाई बुझाएको भन्दै उनको विरुद्ध उजुरी समेत परेको बताइन्छ ।

जाडो...

मन्सुरीले भने, ‘नेपालमा हिउँदमा आउने हिउँदे आगन्तुक र वसन्त ऋतुको आगमनसँगै आउने आगन्तुक पाहुना चराको बसाइँसराइँ वर्षभरि नै निरन्तर चलिरहन्छ।’ उनका अनुसार कोशीटप्पुकै आसपासमा रहेको बर्जु ताल र मोरङको वेतना सिमसारमा भने अभै पनि पाहुना चरा भण्डमै आउने गरेका छन्।

वातावरण पत्रकार साथै शास्त्रका उपप्राध्यापक रामचन्द्र अधिकारीका अनुसार नेपालको विभिन्न भागबाट तथा दक्षिण भारतदेखि साइबेरियासम्मका चरा वेतनामा हेर्न पाइन्छ । वेतना सिमसारमा ४९ प्रजातिका ३० परिवारका ४०० को सङ्ख्यामा चरा रहेको जसमध्ये ७० प्रतिशत स्थानीय, १८ प्रतिशत हिउँदमा आउने पर्यटक चरा र १२ प्रतिशत गर्मीमा आउने पर्यटक चरा रहेको उपप्राध्यापक अधिकारीले जानकारी दिए । यसमध्ये खैरो टाउके फिस इगल र लेचर स्टुक जातका चरा आईएनसीयूको खतराको सूचीमा पर्छन् । ‘कोशीटप्पुमा आउने प्रायजसो पाहुना चरा यहाँ पनि आइपुग्छन्’, अधिकारीले भने,‘विशेषगरी मडिसरदेखि फागुन महिनासम्म विदेशी चरा यहाँ बस्छन् ।

उत्तरी ध्रुवमा हिमपातको सुरुआतसँगै हिउँदयामको बढ्दो जाडो छल्न नेपालका तल्लो हिमाली भेग, पहाड र तराईका विभिन्न भूभाग तथा ताल, तलैया र नदी आसपासमा हजारौँ पर्यटक चरा बसाइँ सरी आउने गर्छन् । बर्सेनी करिब १५० प्रजातिका चरा रूस, किर्जिस्तान, तुर्किस्तान, उज्बेकिस्तान, अजरबैजान, चीन, मङ्गोलियाका साथै कोरिया तथा तिब्बती क्षेत्रबाट नेपालमा आउने गरेको तथ्याङ्क छ । करिब ५० प्रजातिका बटुवा चरा नेपालको बाटो हुँदै दक्षिणी मुलुक भारत, पाकिस्तान र श्रीलङ्कातिर जाने गर्छन् ।

जाडो छल्न आउने हिउँदै आगन्तुक चरा नेपालका प्रमुख सिमसार क्षेत्र कोशीटप्पु वन्यजन्तु आरक्ष, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, विसहजारी ताल, जमदीशपुर ताल, घोडाघोडी ताल, शुक्लाफाँटा वन्यजन्तु आरक्ष तथा कोशी, गण्डकी, नारायणी नदी र त्यसका सहायक नदीमा नै प्रायः रहने गर्छन्। जाडो याममा नेपालमा बसाइँ सरेर आउने चराको अधिकांश हिस्सा हाँस प्रजाति रहेको र अन्य प्रजातिमा सिकारी तथा मांसाहारी चरा, चाँचर, साना फिस्टा, अर्जुनक, भ्याप्सी, भद्राइ आदि पर्छन्।

दक्षिणी मुलुक र अफ्रिकाबाट हजारौँ ग्रीष्मकालीन आगन्तुक चरा बच्चा कोरल नेपाल आउने गर्छन्। यी चरा असोजसम्ममा आफ्ना बच्चा हुकाँएर पुरानै वासस्थानमा फर्किन्छन्। यसरी आउने करिब ६० प्रजातिका चराको अधिकांश हिस्सा कोइली प्रजातिको हुन्छ। नेपालमा पाइने १९ प्रजातिका कोइलीमध्ये १५ प्रजातिले त आफ्नो गुँड नै बनाउँदैनन् र आफ्नो अण्डा अरु चराको गुँडमा पार्दिन्छन्। उसले आफ्नै सन्तान ठानेर कोइलीको बच्चालाई हुकाँउँछ।

नेपाल आउने अन्यमा मुरलीचरी, गाजले सुनचरी, स्वर्गचरी, चित्रक पिष्टा, कटुस टाउके आदि रहन्छन्। ग्रीष्मकालीन आगन्तुक चराको मुख्य वासस्थान भने वन र यस आसपासका घाँसेमैदान तथा कृषि भूमि हुन्।

भूकम्पको जाखिमबाट सुरक्षित बनौँ

- भूकम्प जाँदा कमजोर संरचनाका कारण बढी जनधनको क्षति हुने गर्दछ ।
- घर तथा अन्य संरचना निर्माण गर्दा भूकम्प प्रतिरोधी तथा बलियो बनाऔ ।
- प्राविधिकको सल्लाह लिएर मात्र सुरक्षित घर बनाऔ र पुरानो भए मर्मत सम्भार गरौ ।

- भूकम्पबाट सुरक्षित रहन आवश्यक पूर्वतयारी गरौ ।
- भूकम्प जाँदा आत्तिएर जथाभावी दौडिने र भाग्ने नगरौ ।
- धैर्यतापूर्वक घर/भवन बाहिर खुला तथा सुरक्षित स्थानमा जाऔ ।
- भूकम्पमा अष्टयारो परेकालाई सहयोग गरौ ।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

* स्वतन्त्र पत्रकार, प्रकाशक/सम्पादक: विश्वराज किरात *मो. 9851313657, 9803166533 *फ्याक्स नं. 55429941 *विशेष प्रतिनिधि: आई. बी. लिम्बू *प्रमुख व्यवस्थापक: बी.के. बान्तवा राई *कानुनी सल्लाहकार: अधिवक्ता जुनमाया राई *

G.P.O. Box No. 7412 * Charkhalroad, Dillibazar, Kathmandu *email: sumnimaweekly@gmail.com *कम्प्युटर : श्रीता मगर *मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौँ ।